

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

LA A 12-A ANIVERSARE A REPUBLICII POPULARE ROMINE

- DUMITRU BORIGA — Răspîndirea cărții de literatură politică în bibliotecă 1
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR REGIONALE ÎN MUNCA CU CARTEA SOCIAL-POLITICĂ
ELENA POPESCU — În ajutorul cursanților de la învățămîntul politic 4
WALDMANN L. — Manifestări de masă organizate în mod curent 6
HALASZ BORIȘKA — Aportul bibliotecilor de casă 6
GHEORGHE KERTESZ — Insemnătatea muncii metodice 7

- Industrializarea socialistă a R.P.R. 14
— Poetii cîntă realizările Republicii 14
— Seară literară închinată mestrului Mihail Sadoveanu 18

- BARTHA ZOLTAN — Pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor în timpul lunilor de larnă 20
— O bibliotecă filială la G.A.C. 22
— Un interesant schimb de experiență 23
— Bibliotecile în ajutorul ridicării nivelului profesional 24

- Indrumarea lecturii copiilor 27
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE
— Grija pentru educarea tineretului 31

- GETTA ELENA RALLY — Cartea sovietică în Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R. 35
DIN ISTORICUL BIBLIOTECILOR NOASTRE
— Activitatea unei biblioteci sindicale, acum o jumătate de secol 38

- DIMA DRĂGAN CORNELIU — O carte revoluționară în biblioteca colegiului național „Sf. Sava” 40
BIBLIOTECĂRII NE SCRIU

- M. GHIBERNEA — Bibliotecarul și brigada științifică 43

- 15 ani de la moartea lui Roman Rolland 44

- MATERIALE DE SPECIALITATE DIN STRĂINĂTATE
VA RECOMANDĂM
ȘTIRI

12

1959

Ș T I R I

● In cursul lunii septembrie a avut loc la Moscova o consfătuire convocată de Ministerul Culturii a R.S.F.S.R. și a Bibliotecii „V. I. Lenin” în legătură cu bibliografia literaturii pentru copii și folosirea ei în îndrumarea lecturii. Cu această ocazie, M. F. Novicikova, bibliograf principal al Bibliotecii „V. I. Lenin” și candidat în științe pedagogice, și M. L. Kistian, redactor al Bibliotecii de Stat, au ținut referatele „Bibliografiile de recomandare pentru copii și îndrumarea lecturii copiilor”, și „Folosirea bibliografiei de recomandare în biblioteca pentru copii”.

Pentru prima oară s-au adunat reprezentanți ai multor instituții care întocmesc bibliografiile de recomandare pentru copii, cu scopul de a generaliza experiențelor, de a stabili un plan de dezvoltare al acestui instrument important de îndrumare a lecturii.

Odată cu dezvoltarea studiului individual al învățămîntului seral și fără frecvență, îmbinat cu munca în uzină, crește mult rolul cărții și a bibliografiei ca mijloc important de popularizare și recomandare a cărților. În lumina acestor probleme s-au purtat discuțiile, scoțîndu-se în relief succesele realizate pînă acum în întocmirea de bibliografii de către biblioteci și edituri centrale, precum și de biblioteci regionale, ținuțale și republicane.

Participanții la consfătuire, în număr de 127 de persoane, au votat o rezoluție în care se prevăd o serie de măsuri concrete în ce privește îmbunătățirea muncii de întocmire și folosire a materialelor bibliografice pentru copii.

● In holul Bibliotecii de Stat „A. S. Pușkin” din R.S.S. Cazahă s-a deschis o

expoziție de cărți cu titlul: „Automatizarea producției — chezașia progresului tehnic”. Expoziția are următoarele secții: metalurgia, industria chimică, materiale și mijloace pentru automatizare. Ea cuprinde materiale legate de Congresul XXI-lea al P.C.U.S. și de plenara C.C. P.C.U.S. din iunie, precum și multe culegeri importante din diferite domenii tehnice. Un loc important se acordă revistelor și ziarelor care cuprind articole despre folosirea automatizării în economia țării.

● Biblioteca regională „N. V. Gogol” din Karaganda a editat un indice cu titlul „Brigăzile de muncă comuniste”. Aci sînt recomandate cărți despre mișcarea patriotică a tineretului care lucrează în minele din Karaganda, precum și experiența fruntașilor în producție. Acești indici vor fi editați în continuare.

● In cinstea celei de a 10-a aniversări a R.D.G., Biblioteca de Stat Germană a organizat expoziție cu titlul **Bibliotecile științifice din R.D.G. în anii 1949—1959**. În cursul lunii octombrie ea a putut fi vizitată zilnic de la orele 9 pînă la 21, iar duminicile de la orele 13 la 20. Acum expoziția a fost trimisă în alte biblioteci științifice ale R.D.G.

● Biblioteca Școlii Superioare a Uzinelor Germane „Fritz Heckert” din Berlin are 40.000 monografii, 1700 titluri de ziare și reviste, precum și circa 100 microfilme ale unor documente importante și rare. Dintre domeniile importante cităm: economia politică a capitalismului și socialismului; economia muncii; materialism dialectic și istoric din istoria mișcării muncitorești internaționale și germane etc.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII DIN R. P. R.

ANUL XII Nr. 12

DECEMBRIE 1959

Redacția : București, str. Const. Mille nr. 5-7 — telefon 13.94.04.

RĂSPÎNDIREA CĂRȚII de LITERATURĂ POLITICĂ în BIBLIOTECI

DUMITRU BORIGA

director general al Direcției Generale a Așezămintelor Culturale
din Ministerul Invățământului și Culturii

Sub conducerea Partidului Muncitoresc Român concomitent cu munca uriașă de construire a bazei economice a socialismului, de rezolvare a o serie de sarcini mărețe, se desfășoară cu succes în patria noastră revoluția culturală, — parte integrantă a revoluției socialiste. Scopul revoluției culturale este făurirea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, lichidarea ideologiei burgheze și a oricărei rămășițe a ei în mîntea oamenilor, formarea noii culturi socialiste în conținut și națională în formă, ridicarea nivelului cultural al maselor largi a oamenilor muncii. Insușirea noii ideologii socialiste are loc în condițiile luptei neîmpăcate împotriva ideologiei capitaliste. Lupta aceasta este lungă, grea și complexă, iar rezolvarea ei cere mai mult timp decît cel necesar problemelor economice. „Pe plan politic — spunea Lenin — poți învinge într-o perioadă de agravare a crizei, în cîteva săptămîni. În război poți învinge în cîteva luni, dar pe plan cultural nu poți învinge într-un asemenea termen; prin însăși natura lucrurilor, aici este nevoie de un termen mai îndelungat și trebuie să ne adaptăm acestui termen mai îndelungat, organizînd în mod corespunzător munca noastră, fiind cît mai dîră, mai perseverentă și mai metodică“.

După cum arătam mai sus, construirea socialismului — și odată cu acesta revoluția culturală — nu se desfășoară lin, ci în luptă aprigă cu burghezia și rămășițele ei. În raportul C.C. al P.M.R. prezentat la Congresul al II-lea, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej arăta: „Lupta ideologiei socialiste împotriva ideologiei burgheze este parte integrantă a luptei pe care partidul nostru o duce cu neabătută fermitate pentru construirea socialismului (...) Sarcina activiștilor noștri pe tărîmul muncii ideologice este să combată toate formele de influență ale ideologiei burgheze reacționare, și îndeosebi strecurarea în ideologie a concepțiilor naționaliste, șovine“.

În cadrul revoluției culturale din patria noastră, biblioteca — instituție culturală de tip nou — are un rol dintre cele mai importante — acela de a contribui prin popularizarea cărților la realizarea sarcinilor economice trasate de partid și guvern, la ridicarea nivelului de conștiință a oamenilor muncii din patria noastră. Pentru a pune cartea la îndemîna maselor largi de oameni ai muncii, prin grija partidului s-a creat în patria noastră o rețea de biblioteci, începînd cu Biblioteca Centrală de Stat și terminînd cu bibliotecile sătești.

Orice sărbătoare a poporului nostru constituie și pentru biblioteci un prilej de a ridica nivelul muncii cu cartea, de a analiza în spirit critic realizările și lipsurile.

Aniversarea a 12 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne, este înfrîmînată de bibliotecari cu frumoase realizări în răspîndirea largă a cărții în mase. Ca o sarcină de mare răspundere în această muncă de educare comunistă a oamenilor muncii, stă activitatea bibliotecilor cu cartea social-politică. Cu ajutorul cărții de literatură politică, oamenii muncii își însușesc atotbiruitoarea știință marxist-leninistă, experiența Uniunii Sovietice în construirea socialismului, a țărilor de democrație populară cît și propria noastră experiență. Partidul acordă o atenție deosebită educării comuniste a maselor prin cartea politică. În cei 15 ani care au trecut de la înființarea Editurii Politice, au fost tipărite: 5600 de titluri cu un tiraj total de 165 milioane de exemplare, cu o tematică din cele mai variate (lucrări ale clasicilor marxism-leninismului, Docu-

mente ale P.C.U.S., ale partidului nostru și partidelor comuniste și muncitorești, materiale în sprijinul învățământului de partid etc.).

Cerințele oamenilor muncii sint șelurite și din ce în ce mai mari, iar nivelul lor politic și ideologic crește din zi în zi. Iată de ce, este necesar ca bibliotecile de toate categoriile să acorde o atenție deosebită muncii de popularizare și difuzare a cărții social-politice, de calitatea acestei munci depinzînd în primul rînd rezultatele obținute.

Analizînd felul cum s-a desfășurat activitatea de popularizare și difuzare a cărții social-politice în sistemul bibliotecilor ce aparțin Ministerului Învățămîntului și Culturii, — putem aprecia că în general s-au obținut rezultate satisfăcătoare, datorită îndrumării și sprijinului dat de către organele de partid și de stat. Astfel, organizațiile de partid din regiunile Constanța și Iași îndrumază munca bibliotecilor, în ceea ce privește popularizarea cărții social-politice. Sub conducerea comitetelor de partid, bibliotecile din regiunile Stalin și Iași întocmesc diferite liste de înformare bibliografică, atît pentru cititorii din biblioteci cît și pentru cei care studiază la diferite cercuri și cursuri de partid și U.T.M. În perioada 1958—1959, biblioteca regională Stalin a întocmit peste 15 planuri de lectură, fiecare avînd cîte un capitol în care se recomandau lucrări social-politice pe teme: Revizionismul și combaterea lui, Eroicele lupte ale cefeștilor și petroliștilor din 1933 etc. Pentru popularizarea lucrărilor apărute în presă cu privire la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., biblioteca regională Iași a întocmit fișierul Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. De asemenea, s-au întocmit fișiere pe marginea Documentelor Plenarei C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958, cît și pentru tema: Principalele aspecte ale luptei împotriva revizionismului contemporan. Pentru a populariza și mai mult cartea social-politică, în regiunile Hunedoara și Constanța se organizează manifestări de masă axate pe probleme politice actuale. Astfel nu de mult, în raioanele Fetești și Tulcea s-au organizat jurnale vorbite, pe diferite teme. Cu prilejul aniversării nașterii lui V. I. Lenin, biblioteca raională Hunedoara a organizat o expoziție a operelor lui V. I. Lenin, însoțită de expuneri bibliografice. Biblioteca a organizat de asemenea recenzii asupra cărților Amintiri despre Lenin vol. I, Copilăria și Adolescența lui Lenin, Istoria celor trei Internaționale de William Foster.

Desigur, pe lângă bunele rezultate obținute de biblioteci în munca de popularizare și difuzare a cărții social-politice, mai stăruie și unele lipsuri. Astfel, unii bibliotecari se mulțumesc doar cu expunerea la loc vizibil a cărților de literatură politică, socotind că aceasta este suficient. Avînd un nivel politic-ideologic scăzut, această categorie de bibliotecari nu înțeleg ei înșiși oserie din tezele tratate în cărțile social-politice. Din această cauză, nu pot să ajute pe cititori, în recomandarea lucrărilor de care au nevoie. De multe ori, chiar și bibliotecile, care au o activitate susținută cu cartea social-politică, nu acordă suficientă atenție popularizării lucrărilor noi politico-ideologice și care pun cu deosebită tărie sarcinile construirii socialismului. De asemenea, trebuie să arătăm că unele biblioteci neglijează trecutul istoric de luptă al patriei noastre, situația politică actuală, problemele educării elice și estelice.

Aș vrea să atrag în mod deosebit atenția asupra unei lipse importante în activitatea cu cartea social-politică. Și anume: se neglijează de unele biblioteci broșura politică actuală, ziarul și revista. Deoarece aceste materiale tratează probleme din cele mai actuale, este necesar ca ele să fie în atenția tuturor bibliotecilor începînd cu Biblioteca Centrală de Stat și terminînd cu biblioteca sătească.

În unele din bibliotecile noastre se neglijează întocmirea unor bibliografii privind economia concretă, lucrările din acest domeniu neșînd popularizate și difuzate cu atenția cuvenită.

Cauza principală a lipsurilor ce mai există în munca unor bibliotecari, în ceea ce privește popularizarea și difuzarea cărții social-politice, trebuie căutată în nivelul

politic-ideologic nesatisfăcător al acestora. Așa se explică de ce la biblioteci regionale ca cele din Galați, Craiova, Timișoara etc., care au în fondul lor suficiente cărți lipsurilor este aceea că unii bibliotecari socotesc că dacă au asigurat bibliografia pentru unele forme de învățămînt de partid sau U.T.M., cu aceasta au rezolvat totul. Dacă analizăm cum este satisfăcută această cerință a învățămîntului de partid, vedem că și aici sînt unele lipsuri. Pe lîngă faptul că unele biblioteci nu cunosc tematicile și programele formelor de învățămînt de partid, U.T.M. etc., se dă un slab sprijin cititorilor care studiază individual, neexistînd o preocupare temeinică în a recomanda lucrările indicate cursanților.

Sînt biblioteci regionale, care subapreciînd importanța muncii de îndrumare, își concentrează eforturile doar în direcția înscrierii unui număr mai mic sau mai mare de cititori. O asemenea lipsă există chiar și la Biblioteca Centrală de Stat, care nu a acordat suficientă atenție editării materialelor bibliografice și metodice, precum și generalizării experienței bibliotecilor fruntașe în domeniul popularizării literaturii politice.

Partidul și guvernul acordă o atenție deosebită muncii ideologice, muncii culturale. Pentru ca și bibliotecile să-și poată da contribuția lor la rezolvarea sarcinilor economice curente, la ridicarea nivelului de conștiință al celor ce muncesc, este neapărat necesar ca ele să-și îmbunătățească radical activitatea. Pentru aceasta, bibliotecarii de toate categoriile trebuie să fie bine pregătiți din punct de vedere politic și ideologic, să aibă un minimum de cunoștințe politice, necesare desfășurării unei munci temeinice cu cartea social-politică.

În activitatea bibliotecilor de răspîndire a cărții de literatură politică ca și a cărții în general, se observă de multe ori punerea accentului pe numărul manifestărilor organizate și nu alît pe conținutul lor. Recenziile, prezentările de cărți ca și celelalte acțiuni inițiate nu trebuie să fie formale, ci să ajute în mod activ pe oamenii muncii la rezolvarea sarcinilor concrete în domeniul lor de activitate. O atenție deosebită trebuie acordată broșurilor și ziarelor care tratează probleme actuale ale muncii de construire a socialismului în patria noastră.

În studierea cărții social-politice, este necesară stimularea interesului cititorilor prin prezentarea și recenzarea în bune condițiuni a acestor lucrări. Acțiunile inițiate de biblioteci pentru popularizarea cărții social-politice trebuie să constituie o contribuție temeinică la ridicarea nivelului de conștiință a maselor și dezvoltarea spiritului lor combativ. Sarcini deosebit de importante revin în această direcție cabinetului metodic și secției bibliografice ale bibliotecilor regionale. Bibliografia de recomandare trebuie îmbogățită cu diferite teme de politică actuală, precum și cu alte teme din tezaurul învățăturii marxist-leniniste.

Concomitent cu elaborarea diferitelor materiale bibliografice, pe teme politice, cabinetele metodice trebuie să studieze și să generalizeze cele mai bune metode de îndrumare individuală a cititorului, în scopul stimulării interesului acestuia pentru cartea de literatură politică. În acest scop, organizarea de consfătuiri regionale și raionale avînd ca obiectiv dezbateră și însușirea celor mai bune experiențe în munca cu cartea, s-a dovedit a fi deosebit de eficace.

Sub conducerea organizațiilor de partid, prin folosirea tuturor mijloacelor pe care le au la îndemînă pentru răspîndirea în mase a cărților de literatură politică, bibliotecile își vor aduce contribuția lor la realizarea sarcinilor economice și la formarea omului nou, înarmat cu concepția cea mai avansată din lume: marxism-leninismul.

Cea de-a 12-a aniversare a Republicii noastre populare poate și trebuie să constituie o cotitură în ridicarea întregului nivel de activitate cu cartea al bibliotecilor de toate categoriile și în special în ceea ce privește cartea de literatură politică.

*Din experiența bibliotecilor regionale
în munca cu*

CARTEA SOCIAL-POLITICĂ

Popularizarea și difuzarea cărții social-politice în masa largă a oamenilor muncii constituie una din sarcinile principale ale bibliotecilor de toate categoriile. Cartea social-politică contribuie activ la educarea cititorilor în spirit nou, la înarmarea lor cu teoria marxist-leninistă, la înțelegerea mai clară a politicii partidului nostru și a rolului pe care ei îl au în construirea socialismului în patria noastră și apărarea păcii în întreaga lume.

Bibliotecile de masă au posibilități variate de popularizare a cărții social-politice, prin organizarea unor manifestări adecvate și folosirea intensă a tuturor mijloacelor ce le au la îndemână. Practica ne arată că numeroși lucrători din rețeaua bibliotecilor de masă duc astăzi o muncă eficientă cu cartea social-politică, ridicând în mod continuu numărul cititorilor. Metodele bune folosite se cer generalizate și însușite de acele biblioteci care au arătat pînă acum o mai slabă preocupare pentru popularizarea cărții social-politice.

Pentru aceasta, revista „Căuza bibliotecarului” s-a adresat conducătorilor de biblioteci regionale, care în rîndurile publicate mai jos înfățișează metodele și rezultatele obținute în răspindirea largă a cărții social-politice.

În ajutorul cursanților de la învățămîntul politic

ELENA POPESCU

Directorul bibliotecii regionale
Craiova

Biblioteca regională Craiova a luat o serie de măsuri privind popularizarea cărților social-politice în rîndul oamenilor muncii și în special în rîndul cursanților și propagandiștilor de la cabinetul de partid.

O măsură eficientă o constituie legătura permanentă dintre biblioteca regională și cabinetul de partid regional. Încă din lunile iulie și august a. c. comitetul regional de partid a organizat cursurile de vară de calificare a propagandiștilor din rețeaua învățămîntului de partid și politic U.T.M., solicitînd cu acest prilej și sprijinul bibliotecii regionale. Ca primă măsură, s-a re-

partizat un bibliotecar din colectivul secției metodico-bibliografice pentru a ajuta efectiv la bibliografia propagandiștilor pe cercuri și cursuri, la deservirea propagandiștilor cu materiale după nevoie.

Totodată conducerea bibliotecii regionale a împrumutat un fond de cîteva sute de cărți, organizînd în același timp și o bibliotecă mobilă la sediul cursurilor.

O dată cu stabilirea bibliografiei pe cercuri și teme, serviciul achiziției din biblioteca regională a trecut de îndată la împrumutarea fondului de cărți, prin colectură, pentru ca la deschiderea învățămîntului de partid și politic U.T.M. să fie puse la dispoziția cursanților și propagandiștilor materialele necesare studiului. Depozitele secției împrumut și raftul liber din secție, cel al sălii de lectură și secției biblioteci de casă, filiale și mobile au fost astfel aprovizionate cu o serie de lucrări noi apă-

rute, ca de ex.: Operele complete ale clasicilor marxism-leninismului, Hotărâri și rezoluții ale P.C.U.S. și P.M.R., cuvântările conducătorilor P.C.U.S. și ai partidului nostru, Documentele Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., materiale pentru cursul seral anul I și II, broșurile pentru cei ce studiază Istoria Partidului Muncitoresc Român, manuale de economie (ediția 1958), materialele necesare studierii teoriei marxism-leninismului, Istoria filozofiei marxiste, Dicționarul politic, Dicționarul economic, Gh. Gheorghiu-Dej: **Articole și cuvântări** (ediția nouă). De asemenea au fost asigurate cărțile beletristice cuprinse în bibliografia suplimentară a învățământului de partid ca: **Străinul**, **Setea** de Titus Popovici, **Bărăgan** vol. I și II de V. Em. Galan, **Cuscrii** de Al. I. Ghilia, **O primăvară buclucă** de Ovecichin etc.

Popularizarea cărților social-politice pe teme a fost făcută atât prin raftul liber, cât și prin expoziții organizate în holul bibliotecii regionale și prin afișe.

Programul de funcționare al bibliotecii regionale a fost popularizat deseori în paginile ziarului local „Înainte”, pentru a fi cunoscut de cât mai mulți cititori.

În urma acestor măsuri, propagandiștii ca: Popescu Ion, care conduce cercul de studiu marxist-leninist în cadrul sfatului popular regional, Hurezanu Nicolae, de la cercul de Istoria P.C.U.S., Lupu Mihai de la cursul de Istorie a P.M.R., și mulți alții au solicitat materialele necesare întocmirii lecțiilor pentru cursuri, recomandând cursanților să treacă pe la biblioteca regională pentru obținerea lucrărilor necesare.

Încă din vară, propagandistul Todică Virgil, de la serviciul O.C.L.-Produce industriale, a solicitat bibliografia pentru tema: **Lupta partidelor comuniste și muncitorești împotriva revizionismului contemporan**. Afiș propagandiștii cât și studenții de la universitatea de marxism-leninism sînt îndrumați de către lectorii și consultanții cabinetului de partid regional să cerceteze materialele respective la biblioteca regională. Astfel biblioteca regională este frecventată zilnic de circa 50—70 cititori, care solicită

cărțile social-politice de care au nevoie la cursuri.

Pentru ca cererile cititorilor să fie satisfăcute, depozitul sălii de lectură le pune la dispoziție cărți ce pot fi studiate, pe loc, în sala de lectură. De asemenea, publicațiile periodice **Lupta de clasă**, **Munca de partid**, **Analele Institutului de istorie de pe lângă C.C. al P.M.R.** cât și **Revista de filozofie**, **Probleme de economie**, **Problemele păcii și socialismului**, **Timpuri noi** etc. sînt solicitate zilnic de un număr tot mai mare de propagandiști și studenți. Tot la sala de lectură, se găsesc la îndemîna celor interesați colecțiile **Scinteia**, **Contemporanul**, **Scinteia tineretului** etc. în paginile cărora pot găsi articole recomandate ca material bibliografic.

Biblioteca regională Craiova pune la dispoziția cititorilor și o serie de albume — ca de exemplu cel intitulat: **41 de ani de la instaurarea puterii sovietice** sau cele cu aspecte din timpul războiului civil. În prezent se lucrează albumul **U.R.S.S. pe drumul construcției desfășurate a comunismului**. De asemenea la analiza etapei I-a a concursului regional, s-au dat indicații bibliotecarilor raionali și comunali să asigure cititorilor cărțile social-politice de care au nevoie, iar bibliotecarii să se încadreze în învățământul ideologic cu cadrele didactice. Totodată s-a stăruit asupra sprijinului ce trebuie să-l dea cabinetelor de partid raionale, în scopul popularizării cărților social-politice.

În ajutorul cercurilor de economie curentă, organizate pe lângă întreprinderile din orașul Craiova în scopul realizării sarcinilor de plan pe secții la toți indicii, biblioteca regională contribuie la popularizarea cărții tehnice în rîndul muncitorilor pentru însușirea noilor metode și aplicarea lor în practică, pentru sporirea productivității muncii și reducerea prețului de cost. Sfătuitor și sprijinitor al oamenilor muncii în acest efort este cartea social politică, pe care bibliotecarii au sarcina de a o răspîndi cât mai larg.

Manifestări de masă organizate în mod curent

WALDMANN L

Directorul bibliotecii regionale
Oradea

Biblioteca regională Oradea organizează, în mod curent, seri literare sau concursuri „Cine știe câștigă”, în special cu ocazia sărbătoririi datelor istorice — 23 August, 7 Noiembrie etc., — sau de Ziua femeii, Ziua internațională a copilului etc.

În asemenea ocazii, de exemplu, la 7 Noiembrie, alături de prezentarea unor opere beletristice care slăvesc sau evocă Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, — prezentăm fragmente din operele clasicilor marxism-leninismului, din operele tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej sau din cuvântările conducătorilor altor partide comuniste sau muncitorești frățești. Sînt alese acele fragmente care dovedesc științific inevitabilitatea revoluției socialiste, a dictaturii proletarietului, caracterul internațional al Revoluției din Octombrie, influența ei hotărîtoare asupra dezvoltării mișcării muncitorești din întreaga lume, inclusiv țara noastră, etc.

Cu prilejul Zilei femeii, alături de beletristica care înfățișează rolul femeii în viața politică, economică și socială, am prezentat fragmente, pasaje din operele clasicilor marxism-leninismului, Engels: **Originea familiei, a proprietății private și a statului** sau din cărțile unor fruntași ai mișcării muncitorești ca **Femeia și socialismul de Bebel** precum și din alte opere care arată că socialismul științific și comuniștii sînt luptătorii cei mai consecvenți ai realizării deplinei egalități în drepturi, a femeii cu bărbatul.

Serile literare, ca de pildă aceea dedicată Zilei internaționale a copilului, și care prin tematica lor se leagă strîns de lupta pentru pace, sînt prilejuri pentru popularizarea lucrărilor, broșurilor cu caracter politic care scot în evidență rolul uriaș al Uniunii Sovietice în lupta pentru pace.

Simpoziioanele organizate împreună cu ARLUS, sînt folosite de asemenea la popularizarea cărții social-politice.

Concursurile „Cine știe câștigă” organizate în special pentru tineret, utemiști, studenți, au contribuit mult la popularizarea operelor clasicilor marxism-leninismului și în general a cărții social-politice.

În mediul sătesc ca metode eficace sînt lectura în grup, precum și cercurile de citit care prevăd în planurile lor de lectură, alături de cărți beletristice sau agrotehnice și cărți și broșuri de popularizare a politicii partidului nostru și a Uniunii Sovietice. Din planul de lectură nu lipsesc documentele de partid, cuvîntările tov. Gh. Gheorghiu-Dej și diferite broșuri care explică politica partidului și a lagărului socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică.

Aportul bibliotecilor de casă

HALASZ BORIȘKA

Directorul bibliotecii regionale
Tg. Mureș

Bibliotecile de casă vin în ajutorul celor care locuiesc la periferia orașelor, scutindu-i să se deplaseze prea mult de acasă. Muncitorul care învață la școli sindicale, de partid sau de specialitate, are nevoie de cărți social-politice, pe care biblioteca de casă trebuie să i-le asigure. Pentru aceasta, bibliotecarul trebuie să știe în ce forme de învățămînt sînt înscriși cititorii săi, iar în cazul cînd un cursant n-a devenit încă cititor, să știe să-l atragă prin popularizarea cărților social-politice ce le are în bibliotecă.

În cazul acesta este necesar ca biblioteca staționară să întocmească bibliografiile pentru toate formele de învățămînt de partid, difuzîndu-le odată cu cărțile la bibliotecile de casă respective. În acest scop, biblioteca Regiunii Autonome Maghiare a întoc-

mit bibliografii pentru toate formele învățămîntului de partid, pe care le-a afișat atît la cabinetul de partid, cît și la bibliotecă, pentru ca cititorii să știe care sînt cărțile pe care trebuie să le citească și care se află la dispoziția lor în fondul bibliotecii. Pe baza acestor bibliografii, bibliotecile de casă cer cărțile de care au nevoie, popularizîndu-le pe diferite căi în rîndurile cititorilor. Cînd cititorii vin să ceară cărți beletristice, bibliotecarii le oferă și lucrări de ideologie corespunzătoare. În felul acesta, bibliotecile de casă au obținut rezultate însemnate în răspîndirea cărții social-politice. De asemenea, bibliotecile de casă popularizează cartea social-politică prin afișe.

O formă care a dat rezultate foarte bune este recenzia cărții. Bibliotecarul relatează pe scurt cititorului despre cuprinsul cîte unei lucrări ideologice. De cele mai multe ori, această prezentare se face cu ajutorul unui bibliotecar de la regională sau se învîtă un specialist. Totodată bibliotecarii de casă, care organizează prezentări de cărți, colaborează și cu S.R.S.C. care le asigură prezentatorii și mobilizează la acțiune pe toți cetățenii străzii. Astfel, cartea este prezentată de un specialist, iar rezultatul nu întîrzie să se arate. Tot mai mulți oameni ai muncii din cartiere caută să citească cărți social-politice ale căror învățături prețioase îi ajută la învățămîntul de partid și în producție. Fără citirea și studierea cărții ideologice nu se pot obține rezultate în construirea socialismului, în formarea omului nou, cartea social-politică avînd un rol dintre cele mai însemnate. Atunci cînd bibliotecarul de casă afișează deasupra raftului cu cărți un citat din opera marilor scriitori, alături el pune și cîte un citat din lucrările ideologice, care apropie pe cititori de operele clasicilor marxism-leninismului.

În cadrul bibliotecilor de casă sînt folosite diverse forme de agitație vizuală, deoarece aici se perindă sute și mii de cititori, ce pot fi atrași la studierea cărții social-politice. În cadrul acțiunii de popularizare a lucrărilor ideologice din bibliotecile de casă, o sarcină serioasă revine

bibliotecarului care îndrumază bibliotecile de casă. De aceea, este necesar ca el să fie atras în învățămîntul politic. La Tîrgu Mureș, instructajul pe linia învățămîntului de partid pentru bibliotecarii de casă se face în localul bibliotecii regionale. Directorul răspunde personal de pregătirea lor ideologică, conducînd cercul și ținînd seminariile. Cu cît bibliotecarii de casă sînt mai conștienți de importanța cărții social-politice cu atît ei pot duce o muncă de popularizare mai temeinică.

Activînd în cartiere unde se află marile uzine și fabrici, bibliotecile de casă și bibliotecile mobile îndeplinesc un rol de seamă în popularizarea și difuzarea cărții social-politice în masa largă a cititorilor.

Insemnatarea muncii metodice

GHEORGHE KERTESZ

Directorul bibliotecii regionale
Cluj

Pentru ca un metodist să poată îndruma și controla just activitatea bibliotecilor dintr-o regiune, este absolut necesar ca el să aibă un nivel ideologico-politic ridicat. Munca metodică reclamă cunoștințe profunde din domeniul ideologiei și o orientare clară și precisă în problemele politicii curente. Constatarea de mai sus este valabilă și pentru lucrătorii din bibliotecile de toate gradele. Difuzarea cărților social-politice în cadrul bibliotecilor nu se poate concepe deci fără cadre bine pregătite din punct de vedere ideologic și politic.

Ridicarea nivelului ideologic și politic al metodiștilor bibliotecii regionale Cluj se face pe diferite căi și anume: încadrarea lor în diversele forme ale învățămîntului politic, informări politice ținute bilunar în cadrul ședințelor de lucru; studiul individual al diferitelor probleme politico-ideologice; consultarea zilnică a presei, etc. Ma-

joritatea bibliotecarilor raionali, comunali și sătești, au fost încadrați în învățământul politic al cadrelor didactice și în formele învățământului politic de partid și U.T.M.

Conștientă de importanța difuzării cărților social-politice, de rolul ei în ridicarea nivelului ideologico-politic și în formarea conștiinței socialiste a cititorilor, secțiunea bibliografică și metodică și-a axat activitatea pe următoarele obiective:

1) Legătura permanentă cu Cabinetul regional P.M.R., pentru obținerea tematicii și bibliografiei tuturor formelor de învățământ politic P.M.R. și U.T.M.

Pe baza acestor bibliografii, la biblioteca regională s-au organizat rafturi libere pe forme de învățământ, unde lucrările respective stau la îndemina cititorilor.

Biblioteca regională Cluj urmărește îndeaproape aprovizionarea cu cărți social-politice a bibliotecilor de toate gradele din regiune. Împreună cu colectura bibliotecilor, se trimit periodic, liste bibliotecilor, cuprinzând titlurile de cărți politice aflate în stoc.

2) Pentru ca propaganda și difuzarea cărților social-politice să devină o preocupare permanentă, organizată, a tuturor bibliotecilor, s-a întocmit, multiplicat și difuzat în regiune un plan de muncă-model al unei biblioteci comunale și în care această problemă este inclusă ca un capitol important.

În instrucțiunile pentru organizarea concursului între bibliotecile raionale, comunale, sătești și colțurile roșii din g.a.c.-uri (organizat de comitetul executiv al sfatului popular regional) un punct al întrecerii îl constituie și difuzarea cărților social-politice.

3) În deplasările pe teren, efectuate anul trecut și acesta de către metodiștii noștri,

cît și prin lucrările bibliografice și scrisorile metodice trimise bibliotecilor, munca cu cartea în bibliotecile de la sate a fost orientată în sprijinul transformării socialiste a agriculturii, educării materialist-ateiste a țărănimii muncitoare, cultivarea în rîndurile tineretului a dragostei de patrie și a internaționalismului proletar, precum și a întăririi legăturilor de prietenie dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare. În materialele bibliografice, elaborate de biblioteca regională și trimise bibliotecilor din regiune, în primul rînd sînt indicate publicații ideologico-politice ce tratează tema respectivă. Cităm cîteva planuri de lectură și liste de recomandare elaborate.

— Ce să citească membrii comitetelor executive, deputații și activiștii sfaturilor populare.

— Educarea cetățenilor în spiritul materialist-ateist. Lupta contra superstițiilor.

Gospodăria agricolă colectivă, — izvor de bunăstare și propășire a țărănimii muncitoare.

— Munca în comun și sporirea avutului obștesc în întovărășirile agricole etc.

4) S-a intensificat difuzarea periodicelor și informarea politică a oamenilor muncii.

Potrivit indicațiilor date în scrisoarea metodică **Organizarea și funcționarea cercurilor de citit** în perioada de iarnă, în cele 2336 de cercuri de citit s-a făcut informarea politică a oamenilor muncii. Aceste cercuri în perioada de vară au funcționat la locurile de muncă a țărănilor muncitori.

Din analiza concursului între bibliotecile din regiune reiese la sfîrșitul trimestrului III/1959 că din numărul total al volumelor difuzate, cărțile social-politice, de științele naturii, tehnice și agrotehnice reprezintă un procent de 15 la sută la bibliotecile raionale și de 24 la sută la cele comunale.

INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTĂ in R.P.R.

EXPUNERE BIBLIOGRAFICA

Cea de a 12-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romine constituie un prilej pentru a face bilanțul marilor realizări ale regimului democrat-popular în domeniul construirii bazei economice a socialismului în țara noastră.

Prin munca creatoare a poporului muncitor, România s-a transformat într-un timp istoricește scurt, dintr-o țară înapoiată din punct de vedere economic, într-o țară industrial-agrară în plină dezvoltare, cu un nivel de trai al maselor în continuă creștere. Asemenea realizări au putut fi obținute pentru că partidul și guvernul au mers pe linia industrializării socialiste a țării, pe baza dezvoltării cu prioritate a industriei grele. „Această linie generală economică a partidului — a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul prezentat la plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959 — este izvorul ridicării neconținute a bunăstării poporului muncitor“.

Politica economică a partidului se bazează pe învățătura marxist-leninistă despre sarcinile clasei muncitoare în construcția socialismului, pe cunoașterea și folosirea legilor economice ale socialismului, pe studierea și însușirea experienței U.R.S.S., precum și pe cunoașterea aprofundată a condițiilor și necesităților concrete ale dezvoltării economiei noastre naționale.

Tezele leniniste cu privire la rolul și importanța mării industrii și a electrificării în construirea socialismului și a comunismului se află cuprinse în lucrarea lui V. I. Lenin *Despre dezvoltarea industriei grele și electrificarea țării*. (Buc., ESPLP, 1956, Colecția „Biblioteca marxist-leninistă“)

Industria producătoare de mijloace de producție, industria grea — scria Lenin — este principala bază a socialismului. Arătând că sporirea productivității muncii este în ultima instanță lucrul cel mai important pentru victoria noii orînduiri sociale — comunismul, — Lenin a subliniat că un progres tehnic neconținut și sporirea pe această bază a productivității muncii necesită, în primul rînd asigurarea bazei materiale a mării industrii — industria grea: dezvoltarea producției combustibilului, a fierului, a construcției de mașini și a celorlalte ramuri ale acestei industrii.

Lenin ne învață că dezvoltarea mării industrii, a industriei grele, este cheia transformării socialiste a agriculturii, condiția necesară pentru o puternică dezvoltare a forțelor de producție din agricultură. Industria grea are o foarte mare importanță pentru asigurarea independenței tehnice-economice și pentru întărirea capacității de apărare a țării. Fără refacerea și dezvoltarea mai departe a industriei grele — scria Lenin — „nu vom putea construi nici un fel de industrie, iar fără industrie în genere vom pieri ca țară independentă“.

Lenin a fundamentat necesitatea unui ritm rapid de dezvoltare a mării industrii, a indicat calea acumulării socialiste pentru industrializarea țării și a subliniat în deosebi importanța unui foarte strict regim de economie.

Intr-o serie de lucrări cuprinse în culegere, V. I. Lenin a arătat de asemeni rolul hotărîtor al electrificării în crearea bazei materiale de producție a socialismului și a comunismului și a scos la iveală esența și importanța planului GOELRO.

Aplicînd învățătura marxist-leninistă cu privire la industrializarea socialistă, poporul sovietic, sub conducerea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a transformat o țară agrară înapoiată într-o mare putere socialistă, industrial-colhoznică, care se află pe primul loc în Europa și pe al doilea loc în lume în ceea ce privește producția industrială.

Mărețele victorii obținute de Uniunea Sovietică constituie o strălucită verificare a justeței teoriei și metodei industrializării socialiste, a eficacității sale practice și a superiorității sale nete față de industrializarea capitalistă.

★

România se număra pînă la eliberare, printre țările înapoiate ale Europei. Dezvoltarea tîrzie a capitalismului, pătrunderea capitalului străin în ramurile cheie ale economiei, interesele acestui capital de a menține România doar ca o piață de desfacere a produselor industriale din apus, puternicele rămășițe semi-feudale din agricultură, etc. au determinat rămînerea în urmă a dezvoltării economiei, menținerea țării noastre în situația de semi-colonie a țărilor imperialiste. Impotriva acestei situații ca și a diferitelor teorii vînturate de ideologii claselor exploatare asupra Romîniei ca țară „eminamente agricolă“, s-a ridicat încă din anii ilegalității Partidul Comunist Român. „Impotriva acestor teoreticieni reacționari, care căutau să facă din țara noastră un apendice al marilor state industriale — a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — ne-am ridicat din totdeauna, noi, marxisții, comuniștii, arătînd că progresul țării noastre este în directă și nemijlocită legătură cu progresul industrializării și că de țaria industrială a țării depinde în mare măsură, însăși independența statului nostru“.

După victoria insurecției armate de la 23 August 1944, partidul a analizat în mod amplu problema posibilității și necesității industrializării și electrificării țării noastre. Această problemă a ocupat un loc central în lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român din 1945, care a trasat sarcinile imediate pentru refacerea economiei naționale, indicînd calea de dezvoltare a economiei pentru transformarea Romîniei într-o țară industrial-agrară înfloritoare.

În Raportul Politic al Comitetului Central la Conferința Națională a Partidului Comunist Român, octombrie 1945, (În volumul Gheorghe Gheorghiu-Dej: Articole și cuvîntări. Ediția 4-a. Buc., ESPLP, 1956), tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că garanția democratizării vieții publice constă în dezvoltarea industriei, de care se leagă existența și creșterea clasei muncitoare. Necesitatea dezvoltării industriei grele în condițiile concrete din țara noastră a fost fundamentată în mod multilateral, atît sub aspectul punerii în valoare a tuturor bogățiilor țării noastre, care au fost pînă atunci exploatare într-o măsură foarte redusă, cît și sub cel al dezvoltării tuturor industriilor existente și a înființării de noi ramuri necunoscute în timpul regimului burghezo-moșieresc. De asemenea a fost evidențiată necesitatea dezvoltării industriei grele. Au fost analizate temeinic posibilitățile largi de care dispune țara noastră pentru crearea și dezvoltarea unei industrii grele, corespunzătoare nevoilor economiei naționale, scoțîndu-se în evidență existența unor surse importante de materii prime de bază și a forței de muncă necesare pentru dezvoltarea puternică a industriei grele. Totodată, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat nevoia de a pune în valoare, toate bogățiile de resurse energetice ale țării, relevînd importanța deosebită a electrificării pentru ridicarea economică a țării noastre. Expunînd punctul de vedere al partidului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej îl sintetiza astfel: „O industrie grea puternică, bazată pe folosirea rațională a bogățiilor naturale ale țării și dezvoltarea pe

linia nevoilor interne și a posibilităților izvorite din legăturile comerciale trainice cu vecinii, constituie pivotul în jurul căruia întreaga economie a țării se va dezvolta în condiții noi“.

★

Valorificarea bogățiilor naturale ale țării în vederea dezvoltării unei industrii grele puternice și valorificarea bogățiilor energetice necesare electrificării, nu puteau fi îndeplinite fără ca mai întâi să se refacă economia țării, să se înlăture haosul economic și financiar provocat și întreținut de capitaliștii autohtoni și străini, fără ca bogățiile țării să intre în cele din urmă în stăpînirea poporului pentru ca să poată dispune de ele în folosul său. Lichidarea proprietății capitaliste și instaurarea proprietății obștești asupra principalelor mijloace de producție, care a urmat după instaurarea dictaturii proletarietului, constituie una din legile generale ale revoluției și construcției socialiste, legi de care Partidul Muncitoresc Român a ținut integral seama în desfășurarea revoluției populare.

„Înfăptuirea naționalizării înlătură principala piedică ce stă în fața operei de reconstrucție economică, de lichidare a înapoierii economice a țării noastre și de planificare economică“ — se arată în istorica Rezoluție a ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 10—11 iunie 1948. (În vol.: Rezoluții și hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, vol. 1. 1948—1950. Ed. 2-a. Buc., EPLP, 1952). Ea va stimula energiile creatoare ale poporului asigurând un ritm necunoscut în dezvoltarea socială, economică și culturală a poporului nostru. Partidul a subliniat că „măreața cucerire a poporului nostru muncitor — naționalizarea principalelor întreprinderi industriale, bancare, miniere, de transporturi și asigurări — a creat puțința trecerii pe drumul industrializării socialiste a țării“.

Odată cu trecerea la conducerea planificată a economiei naționale, linia generală economică a partidului, a politicii de industrializare socialistă a țării, pe baza dezvoltării cu prioritate a industriei grele, și-a găsit expresia succesiv în planurile anuale de stat pe 1949 și 1950, în primul plan cincinal, în Directivele trasate de cel de al 2-lea Congres al P.M.R. pentru perioada 1956—1960, precum și în planul de 10 ani de electrificare a țării.

Planurile pe anii 1949 și 1950 au prevăzut un ritm înalt de creștere a industriei și îndeosebi a industriei grele, ceea ce a permis ca în decursul primilor doi ani de economie planificată să fie atins și depășit nivelul producției industriale dinainte de război.

Prin obiectivele sale, primul nostru plan cincinal a reprezentat un vast program economic elaborat de partid și guvern pentru lichidarea înapoierii economice a țării și transformarea ei într-o țară industrial-agrară înaintată. În primul plan cincinal s-au fixat ca sarcini fundamentale: industrializarea socialistă a țării, dezvoltarea sectorului socialist din agricultură, înflorirea și dezvoltarea comerțului socialist, sporirea continuă a productivității muncii, ridicarea și dezvoltarea regiunilor rămase în urmă din punct de vedere economic, întărirea capacității de apărare a țării, ridicarea continuă a bunăstării materiale și culturale a celor ce muncesc.

Congresul al II-lea al P.M.R. a trasat partidului și întregului popor un vast program de muncă pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru creșterea rapidă a forțelor de producție și pentru îmbunătățirea continuă și sistematică pe această bază, a nivelului de trai al oamenilor muncii.

În Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului, 23 decembrie 1955, prezentat de tovarășul Gheor-

ghe Gheorghiu-Dej, (în vol: **Gheorghe Gheorghiu-Dej: Articole și cuvântări**, decembrie 1955—iulie 1959, Buc., Editura politică 1959), s-a subliniat necesitatea înfăptuirii consecvente a politicii de industrializare socialistă a țării, pe baza dezvoltării cu prioritate a industriei mijloacelor de producție, îndeosebi a ramurilor industriei grele care au asigurat baza de materii prime în țară.

În **Expunerea făcută la Ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958** de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, (în vol. **Gheorghe Gheorghiu-Dej: Articole și cuvântări**, decembrie 1955—iulie 1959, Buc., Editura politică 1959) s-a prevăzut un ritm mai intens al industrializării socialiste a țării.

În **Raport asupra planului de electrificare a țării**, făcut la Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, 26 octombrie 1950, de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, (în vol. **Gheorghe Gheorghiu-Dej: Articole și cuvântări**, Ediția a 4-a, Buc., ESPLP, 1956) se arată că electrificarea țării noastre este o sarcină de cea mai mare urgență și însemnătate deoarece lichidarea înapoierii economice și culturale a țării noastre, pe baza trecerii la marea producție socialistă în industrie și agricultură, este de neconceput fără electrificare.

★

Trăsăturile caracteristice ale procesului de industrializare socialistă a țării noastre, o încercare de analiză și generalizare a aspectelor celor mai importante ale luptei desfășurate de poporul nostru pentru dezvoltarea industriei în anii de după naționalizare o formează conținutul lucrării lui G. Vrțeli, **Industrializarea socialistă în R.P.R.** (Buc., Editura științifică, 1959)

Pornind de la starea de înapoiere a industriei României în anii regimului burghezo-moșieresc, autorul arată lupta dusă de partid pentru crearea premizelor necesare înfăptuirii industrializării socialiste a țării, prezentând pe larg politica partidului în această direcție în anii care s-au scurs de la naționalizare. De asemenea, autorul examinează lichidarea repartiției naționale a industriei și noua repartiție socialistă a forțelor de producție care se înfăptuiește pe teritoriul țării noastre, precum și colaborarea cu U.R.S.S. și celelalte țări socialiste și rolul ei pentru R.P.R. Ultimul capitol al lucrării lui G. Vrțeli este închinat creșterii productivității muncii, una din cele mai importante condiții pentru dezvoltarea industriei și, în general, pentru construirea socialismului în țara noastră.

★

Industrializarea socialistă a țării noastre formează și obiectul studiului lui G. Tuzu și M. Părăluță intitulat **Industrializarea socialistă a R.P.R.** cuprinsă în volumul **Economia R.P.R. între anii 1944—1959**, publicat anul acesta în Editura Academiei R.P.R., sub egida Institutului de cercetări economice.

Studiul evidențiază însemnătatea acestei acțiuni, pornind de la nivelul extrem de înapoiat al industriei în România burghezo-moșierească, dezvoltată unilateral, cu mari disproporții, în cadrul căreia industria ușoară și alimentară dădeau cea mai mare parte din producție. Partidul a acordat toată atenția lichidării acestei înapoieri, în primul rând, prin industrializarea socialistă a țării și valorificarea tot mai complexă a bogatelor resurse de care dispune țara noastră. Autorii indică măsurile luate de partid în această direcție, arătând cum în urma investițiilor efectuate, an de an, industria producătoare de mijloace de producție a crescut vertiginos. Ca urmare a dezvoltării puternice a principalelor sale ramuri, industria a devenit în acești ani ramura de bază, conducătoare a economiei noastre naționale, care influențează din ce în ce mai mult toate celelalte ramuri. Ea contribuie în tot mai mare măsură la creșterea și întărirea proprietății socialiste, baza orînduirii noastre democrat-populare.

Cei ce doresc să se documenteze și mai temeinic în problema industrializării socialiste pot folosi și alte materiale. Așa este de pildă studiul introductiv al lucrării **Dezvoltarea Economiei R.P.R. pe drumul socialismului, 1948—1957**, (Buc., Editura Academiei R.P.R., 1959). Studiul amintit face o caracterizare generală a transformărilor petrecute în structura și profilul economiei noastre naționale și care au determinat treptat lichidarea înapoierii tehnico-economice moștenită din trecut și transformarea R.P.R. într-o țară industrial-agrară în continuă dezvoltare socialistă.

★

Roadele aplicării politicii înțelepte a partidului în industrializarea socialistă a țării se oglindesc în mersul impetuos și continuu ascendent al tuturor ramurilor de producție. Succeselor înregistrate de industria țării noastre este consacrată lucrarea lui C. Scarlat **Industria Republicii Populare Romine în plin avânt**. (Buc., Editura politică, 1959). În această lucrare se înfățișează starea de înapoiere a țării în anii regimului burghezo-moșieresc, lupta poporului muncitor pentru refacerea economiei naționale, precum și roadele politicii partidului de industrializare socialistă. Autorul prezintă succesele înregistrate în anii puterii populare în principalele ramuri ale industriei: siderurgie, construcții de mașini, energie electrică, chimie, petrol, gaz metan, cărbune, bunuri de consum, construcții și materiale de construcții, precum și transporturi și telecomunicații. În încheiere se argumentează că țelul suprem al politicii partidului nostru îl constituie bunăstarea poporului.

Lucrarea **Dezvoltarea industriei socialiste în R.P.R.** (Buc., Editura științifică, 1959) rod al strădaniei unui larg colectiv de autori, specialiști în diferite ramuri ale industriei noastre socialiste, — prezintă rezultatele înregistrate de oamenii muncii din țara noastră în dezvoltarea principalelor ramuri ale industriei în perioada care s-a scurs de la eliberarea țării. Sînt examinate astfel dezvoltarea industriei energetice, a industriei miniere, a industriei petrolului, siderurgiei, construcției de mașini, chimiei, lemnului, materialelor de construcție, a industriei ușoare și alimentare, precum și a industriei locale. Pentru a oferi cititorului o privire de ansamblu asupra dezvoltării industriei în patria noastră, lucrarea cuprinde un capitol de încheiere în care se face o expunere a dezvoltării industriei, privită ca ramură de activitate economică în cadrul economiei noastre naționale.

★

Un ciclu de 13 studii privitoare la dezvoltarea principalelor ramuri industriale cuprinde lucrarea **Economia R.P.R. între anii 1944—1959**. Trebuie să arătăm că cea mai mare parte a studiilor prezintă problemele tratate în lumina realizărilor de pînă acum și a perspectivelor de dezvoltare în următorii ani, în cadrul schiței-program și a planului pe 1960—1965 care va fi supus aprobării celui de al III-lea Congres al P.M.R.

O prezentare a succeselor obținute în diferite ramuri ale industriei noastre (industria energiei electrice, cărbune, petrol, siderurgie, construcții de mașini, chimie, bunuri de larg consum) în perioada 1948—1957, se găsește în lucrarea **Dezvoltarea economiei R.P.R. pe drumul socialismului**.

★

Linia industrializării socialiste a țării, trasată de partid, însușită de oamenii muncii și tradusă în viață prin eforturile lor creatoare, constituie factorul hotărîtor al transformării patriei noastre, într-o țară industrial-agrară în plină dezvoltare, factorul hotărîtor al propășirii economiei naționale.

Poezii cîntă REALIZĂRILE REPUBLICII

Seară de poezie

Pentru poetul adevărat al vremii noastre, patria e una din cele mai vii, mai trainice, mai profunde și mai nesecate surse de inspirație.

Actul istoric de la 23 August 1944, instaurarea puterii populare și proclamarea Republicii au adus după sine schimbări fundamentale în structura societății noastre. Patriotismului luminat al înaintașilor i s-a adăugat o trăsătură substanțială nouă: perspectiva socialistă care dă sentimentului dragostei de țară o neasemuită profunzime. Patria nu mai e prinsă în chingile exploatării burghezo-moșierești, ea nu mai este o semicolonie a trusturilor imperialiste. Tirania de toate soiurile a fost spulberată, puterea economică, socială și politică a trecut pentru totdeauna în mâinile celor mulți, altădată asupriți și jecmăniți. Flamura libertății flutură atotbiruitoare pe întinderile României socialiste, simbol al noii ere ce s-a deschis pe meleagurile noastre. Străvechi vise și nădejdi au ajuns să se împlinească. Și poeții, însuflețiți de dragostea de patrie, n-au rămas indiferenți.

Credincioși idealurilor populare, poeții au receptat cu bucurie și încredere actul proclamării Republicii Populare Române și l-au oglindit artistic în scrierile lor. Iată bunăoară poezia intitulată Dedicatie. La proclamarea Republicii Populare Române de Eugen Jebeleanu:

Ție, ce sui pe nalte stînci,
Cu ochi de flacără, adinci,
Dezrobitoare-a lumii de tălpi goale,
Rostogolind lumină din pisc în larga vale,
Ție, cea nou născută-n strai de pară.

(Antologia Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc. Editura militară a Ministerului forțelor armate ale R.P.R., București, 1957).

Actul istoric de la 23 August ca și proclamarea Republicii, vremurile noi, de revoluție și construcție socialistă, aveau să însemne pentru poetul Mihai Beniuc trecerea în acea „altă eră“ pe care o vestise (Cu mii de cai putere/se crapă zorii unei alte ere!), trecerea la noua temă a revoluției cu grandioasa sa acțiune constructivă.

Cucuvaie fost-am pînă ieri
Iar de astăzi, iată-s ciocirli

Pentru Mihai Beniuc patria înseamnă un receptacul al virtuților străbune și al atitudinilor revoluționare contemporane:

Ce-i patria? — E Dunărea albastră,
E Bărăganul, Munții Apuseni,
E lupta de milenii, lupta noastră,
Romîni și neromîni, dar pămînteni.

Ce-i patria? — Ești dumneata și eu
 Și toți acei ce sînt cu noi de-o seamă,
 Și gata sînt să sară cînd e greu,
 Cînd patria s-o apărăm ne chiamă
 Ce-i patria? — E pasul apăsăt
 Cînd trec, trec rînduri-rînduri muncitorii
 Cu steagul roșu-n vînt desfășurat
 Duși de partidul nostru spre victorii.

(Din poezia **Patria**. Antologia **Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc**, Editura militară a Ministerului forțelor armate ale R.P.R., București, 1957).

De la primul volum de poezii scos după 23 August — **Un om așteaptă răsăritul** (E.S.P.L.A., București, 1946) și continuînd cu volumele de poezii: **Versuri alese**, 1949; **Steaguri**, 1951; **O seamă de poeme**, 1953; **Mărul de lîngă drum**, 1954; **În frunte comunistii**, 1954; **Partidul ne-a învățat**, 1954, etc., Mihai Beniuc își aduce în felurite prilejuri contribuția sa valoroasă la popularizarea realizărilor dobîndite de poporul muncitor sub conducerea partidului în anii puterii populare.

Evident, cîntarea patriei și a realizărilor dobîndite în anii de republică populară, cunoaște modalități diferite și o sursă de inspirație infinită. Niciodată poezia patriei n-a pulsăt mai multiform în fiecare colț al meleagurilor noastre. Ea trăiește în eroismul constructorilor socialismului, în eforturile lor creatoare, în dinamica formidabilă a timpului nostru, în peisajul supus puterii omului comunist, în suflul, încărcat de optimism, al tuturor aceluia care s-au dăruit cu trup și suflet nobilei cauze a celor mulți, aduși la lumină de puterea populară.

În viziunea poetului Mihai Dragonir, patria — căreia i-a închinat o entuziastă odă — păstrează în apele, întinderile și așezările sale, „cronica intactă a veacurilor toate“. E patria omului nou, stăpîn pe mîncă sa, dar care rămîne neîncetat nemulțumit de ceea ce a realizat. Încrezător în viitorul de aur al patriei poetul exclamă:

Crești, țara mea de cîntec, în slavă
 detunînd
 Și scoate-ți diadema străvechiului
 tău faur,
 Cu pletele de riuri în zare fluturînd
 Cu tălpile de-uraniu și mîinile de aur
 ..
 Incinge-te cu fota de-orășe mari
 și noi,
 Treci mindră peste poduri
 boltite în oșele,
 Și jocurile apei adună-le-ntr-un roi
 Repezi-ți ciocirlia în zbor nebun
 de stele!

(Din volumul de poezii intitulat **Odă pămîntului meu** (Poem) Editura tineretului, București, 1957).

Pentru Victor Tulbure, patria e meleagul în care a viețuit baciul creator al Mioariței, meleagul unde minerul sapă tunele în stîncă și tractorul desțelenește ogoarele;

e simbolul perfecțiunii ce trezește contemplatorului îndrăgostit sentimente de admirație și venerație :

Potecile mi se aștern în cale,
Sub pașii mei noi drumuri se întind.
Mă-nalț în piscul frumuseții tale,
O, țara mea, adîncul să-ți cuprind

Te simt zvicnind în ierburi și în muguri,
In fiecare sondă de țîței,
Cu freamătul pădurilor mă bucură,
Ca pe-un copil, de mină tu mă iei

Oriunde-aș fi, te întilnesc în cale.
O, țara mea, cu tîmple de argint !
Mă-nalț în piscul frumuseții tale
Te apăr și te laud și te cînt.

(Din poezia Țării mele. Antologia Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc, Editura militară a M.F.A., București, 1957).

Dan Deșliu deslușește în măreția Republicii populare intransigența unor eroi comuniști, precum Lazăr de la Rusca

— Alei, neam de chiaburi,
noi sîntem ai țării, nu voi !
Ura toată strînsă stîvă
de ne-ați pune-o dimpotrivă,
tot om face unul mare
din măruntele ogoare
Că poporul, dacă vrea
nu-l oprește nimenea !

Și dacă m-oi duce eu
vin o sută-n locul meu,
Că multe inimi ați rupt
și mult sînge ați mai supt.

(Din poezia Lazăr de la Rusca. Antologia Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc, Editura militară a M.F.A., București, 1957).

Cu cită încredere privește noile realități statormicite în anii Republicii poetul Radu Boureanu :

Pe colinele vîntului,
Prin păduri de fagi,
Zvicnite brigăzi ale muncii, ale singelui nostru,
Tineri artere ale țării, copiii ei dragi.
Veșnic voi auzi bătaia singelui în artere.
Zvicnind cu stejarii și tarii oameni ai muncii din țara mea.
Bătaia singelui meu nu va trăda niciodată,
Nu voi uita garoafele tragice cu care pămîntul înflorea.

(Din poezia Singele țării mele. Antologia Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc, Editura militară a M.F.A., București, 1957).

Fie că pentru ei Republica e ținutul inepuizabilelor bogății subterane și al oamenilor ce schimbă structura peisajului patriarhal al Bistriței, ridicînd hidrocentrale (vezi poetul Aurel Rău) sau Edenul redobîndit, prin puteri și eforturi proprii de înșii altădată izgoniți de la masa fericirii (Maria Banuș, Versuri alese), sentimentul patriotic ce-i animă izvorăște dintr-o dragoste ce nu cunoaște margini pentru tot ce a înfăptuit omul nou în țara noastră în anii puterii populare.

Și dacă tot mai mult iubesc
Aceste locuri sfinte,
Nu doar străvechiul plai il cînt
In cîntecu-mi fierbinte.
Ci omul liber și stăpîn
Ce-mi iese azi în cale,
Și tot ce miine va suna
In cîntecele sale...

(Din poezia Nu doar străvechiul plai il cînt... de Eugen Frunză. Antologia Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc. Editura militară a M.F.A., București, 1957).

După cum sentimentul patriotic izvorăște și dintr-o ură fierbinte și legitimă îndreptată necruțător împotriva tuturor acelor ce voiesc să submineze cuceririle noastre revoluționare și să întoarcă înapoi roata istoriei spre vremurile pentru totdeauna apuse ale rînduieiilor capitaliste :

Vă jur : cu jumătate de măsură
Eu n-am să iert vreodată vreun vrăjmaș.
Sînt deopotrivă-n dragoste și ură
— ca două brațe-a unui uriaș
Prietenii mi sînt în luptă cotul
Sînt arc vibrînd la tot ce-i omenesc
Eu nu mă drămîiesc, mă dau cu totul
Altminteri eu, altminteri nu trăiesc.

(Din poezia Celor de azi de Veronica Porumbacu. Antologia Te slăvim Romînie, pămînt strămoșesc. Editura militară a M.F.A. București, 1957).

În ansamblul ei, poezia noastră actuală realizează, prin tot ce are ea mai valoros și mai încheșat o armonioasă cîntare a patriei, a Republicii Populare Romîne.

În cei doisprezece ani de la istoricul act al proclamării Republicii, patria noastră a înregistrat realizări multiple de natură revoluționară, dînd materialitate deplină vechii profeții a poetului Dimitrie Bolintineanu :

Viitor de aur țara noastră are
Și prevăd prin secolii a ei înălțare.

Seară literară închinată maestrului

MIHAIL SADOVEANU

„Omul și natura de la noi niciodată nu s-au bucurat de o mai desăvârșită cîntare decît aceea pe care i-a înălțat-o Mihail Sadoveanu“, — astfel caracterizează poetul Mihail Beniuc opera literară a marelui nostru povestitor. Și pe bună dreptate. „Clasicul în viață“ al literaturii contemporane este un veritabil rapsod al poporului, opera sa trăgîndu-și seva din viața și tradițiile poporului, de soarta căruia se simte legat organic. Aducînd în fața cititorului durerile și nădejdlile poporului nostru, lupta lui crîncenă din trecut pentru o zi mai bună împletită cu dragostea pentru frumoasele plaiuri ale patriei. — opera lui Mihail Sadoveanu este un minunat instrument educativ. Din paginile ei minunate, învățăm să prețuim luminoasele zile de aslași, cucerite de popor cu prețul așilor sacrificii și sînge. Cărțile scrise de Mihail Sadoveanu în anii regimului democrat-popular, însușii cititorului o legitimă mîndrie și încredere în forța creatoare a poporului, mobilizîndu-l spre noi succese în construcția socialismului în țara noastră. Așa se explică de ce operele sale au pătruns pînă în cele mai îndepărtate colțuri din patria noastră, bucurîndu-se de prețuirea unanimă a cititorilor.

Iată de ce răspîndirea în mase tot mai largi a operelor lui Mihail Sadoveanu este o sarcină de cinste, pe care lucrătorii din biblioteci o îndeplinesc cu dragoste și mîndrie.

Printre bibliotecile în a căror tradiție a intrat popularizarea creației maestrului Mihail Sadoveanu în masa largă de cititori, se numără și biblioteca comunală din Vinătorii Neamțului, fruntașă în regiunea Bacău. An de an, biblioteca sărbătorește ziua de naștere a marelui nostru prozator, organizînd în acest scop manifestări festive reușite și apreciate de localnici. Aproape

nu este om din Vinătorii care să nu-l cunoască pe scriitor, datorită faptului că acesta își petrece lunile de odihnă în regiunea Munților Neamțului. În semn de prețuire și respect, ei au dat căminului cultural din comună numele de „Mihail Sadoveanu“, la inaugurarea căruia a participat însuși marele prozator. Și astăzi, vinătorii își aduc aminte și povestesc cu dragoste despre întîlnirea cu scriitorul lor cel mai iubit.

Anul acesta, biblioteca din Vinătorii Neamțului a cîstit împlinirea a 79 ani de la nașterea lui Mihail Sadoveanu, organizînd seară literară pe tema: **Mihail Sadoveanu — marele nostru povestitor.**

Pentru a asigura reușita serii literare, bibliotecarul Oancea Constantin și-a asigurat colaborarea căminului cultural și a cadrelor didactice de la cele două școli elementare din localitate. Programul seriei literare a fost stabilit de comun acord. De asemenea, a fost fixat și vorbitorul care urma să expună viața și opera lui Mihail Sadoveanu și căruia bibliotecarul i-a pus la dispoziție materialul documentar necesar.

Pentru popularizarea acțiunii s-au confecționat afișe, scrise artistic, care au fost expuse din timp în locurile cele mai frecventate din comună: la Sfatul popular, căminul cultural și bibliotecă. Cititorilor frunțași li s-au trimis și invitații scrise.

Deși biblioteca comunală din Vinătorii Neamțului dispune de un local încăpător totuși seara literară s-a ținut în sala de festivități a căminului cultural, pentru că un număr cît mai mare de cititori să poată participa la manifestare. Pavoazarea sălii s-a făcut cu multă grijă, dîndu-i-se un aspect cît mai sărbătorec. În fundul scenei pe un minunat covor cu motive românești a fost așezat portretul maestrului Mihail

Sadoveanu. Vaze cu flori și fotomontaje înfățișând aspecte din viața noastră culturală completau cadrul.

Bibliotecarul a amenajat, chiar la intrarea în sala de festivități o expoziție de cărți pe tema: **Mihail Sadoveanu — scriitorul poporului**. Pe o masă, împodobită cu pânză roșie au fost orînduite numeroase exemplare din **Opere**, în ediții de lux, **Opere alese**, romanele **Mitrea Cocor**, **Frații Jderi**, **Nicoară Potcoavă**, **Neamul Șoimăreștilor**, precum și alte lucrări ca **Povestiri din război**, **Evocări**, **Istorisiri vechi și nouă**, **Nada Florilor**, **Baltagul**, **Aventură în Lunca Dunării**, etc. Ceea ce atrăgea atenția în mod deosebit erau două exemplare din **Opere**, deschise la pagina cu autograful scriitorului, cuprinzînd următoarele cuvinte: „**Dar bibliotecii de la Vinătorii Neamului de la Mihail Sadoveanu — septembrie 1956**“, și care sînt mîndria bibliotecii. Expoziția a fost completată cu fotografii reprezentînd diferite aspecte din viața și activitatea scriitorului, citate din opere care ilustrează tema expoziției, două albume omagiale precum și numeroase articole din revistele „**Contemporanul**“, „**Gazeta literară**“ și „**Viața Romînească**“, încadrate în chenare roșii, care vorbeau despre viața și opera marelui nostru prozator.

Seara literară a avut loc în ziua de 25 octombrie a. c. La căminul cultural se adunaseră în acea zi peste 200 de oameni, în haine de sărbătoare, veniți să participe la manifestarea organizată de bibliotecă. Printre ei, puteau fi văzuți numeroși țărani muncitori întovărășiți, ca de exemplu **Gaman Costache Gh.**, **Apostoloaiei Gh.**, **Urzică Gh.** **Vasile** și alții, fruntași în agricultură și buni cititori ai bibliotecii. De asemenea, se mai aflau membri ai corpului didactic, salariați ai sfatului popular comunal, pionieri, școlari.

Înainte de a începe seara literară, cei prezenți au vizitat expoziția de cărți, primind explicații de la bibliotecar care le-a făcut recomandări pentru lectură.

La ora 17, tov. **Teodor Airinei**, președintele sfatului popular comunal, a deschis seara literară. În cuvîntul rostit, el a sub-

liniat aportul adus de bibliotecă la ridicarea nivelului cultural al țăranilor muncitori, întreaga ei activitate pusă în slujba culturalizării maselor. În continuare, directorul căminului cultural tov. **Nicolae Florian** a anunțat tema serii literare și programul: o expunere asupra vieții și operei lui **Mihail Sadoveanu**, urmată de o producție artistică, legată de temă, formată din recitări și lecturi artistice din opera scriitorului.

Tov. **Constantin Papuc**, profesor de limbă română la școala elementară de 7 ani, a făcut o prezentare a vieții și activității literare a marelui nostru povestitor, neîntrecut cîntăreț al frumuseților plaiurilor patriei și care a oglindit în operele sale viața de ieri și de azi a poporului nostru. În plină activitate creatoare, **Mihail Sadoveanu** dăruiește literaturii opere de o înaltă valoare, mîndrie a poporului muncitor.

După ce a înfățișat etape importante din viața scriitorului, vorbitorul a arătat că întreaga operă a lui **Mihail Sadoveanu** este expresia vie a dragostei de patrie, a dragostei față de poporul muncitor, a dragostei față de natură. Opera lui **Sadoveanu** este atît de vie, atît de puternică și mereu actuală, tocmai pentru că își are rădăcinile adînc înfipte în viața poporului, din care s-a născut. Cărțile lui sînt atît de citite, pentru că sînt apropiate de inima poporului. În încheiere, tov. prof. **Constantin Papuc** subliniază că pe pieptul marelui nostru scriitor strălucește înalta distincție de „**Erou al Muncii Socialiste**“, dovadă grăitoare a prețurii și dragostei de care se bucură din partea statului nostru democrat-popular, care asigură scriitorilor toate condițiile ca să creeze în deplină libertate.

Expunerea a fost viu aplaudată de cei prezenți, care au urmărit-o cu deosebit interes.

Frumosul program artistic, care a format partea doua a serii literare, a cuprins recitări de poezii contemporane închinată maestrului **Sadoveanu**.

Seara literară a luat sfîrșit cu cîteva cîntece patriotice executate de corul școalei elementare de 7 ani din comună.

Pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor în timpul lunilor de iarnă

BARTHA ZOLTAN

Într-una din zilele lunii octombrie, colectivul bibliotecii raionale din Tg. Secuesc a organizat la biblioteca comunală Covasna, un schimb de experiență cu toți bibliotecarii comunali din raion, pentru îmbunătățirea muncii cu cartea în timpul lunilor de iarnă.

Tovarășa Szilveszter Piroska, de la biblioteca comunală Lemnea, a prezentat referatul **Organizarea și activitatea cercurilor de citit din comuna Lemnea**. Din referat a reieșit că iarna trecută au funcționat în comună 12 cercuri de citit, care au contribuit activ la ridicarea nivelului profesional și cultural al sătenilor. Astfel, nu mai în perioada ianuarie-octombrie a acestui an, biblioteca a înscris 815 cititori, care au citit peste 4000 de cărți.

În programul cercurilor de citit, au figurat pe lângă cărți agrotehnice, de știință popularizată și fragmente din **România pitorească** a lui Al. Vlahuță, în scopul cunoașterii frumuseților patriei și educării oamenilor muncii maghiari din comună în spiritul dragostei față de patrie; din Ion Creangă, **Amintiri din copilărie**, poezii ale marilor poeți clasici români și maghiari (M. Eminescu, Petőfi Sándor, Arany János), din operele scriitorilor contemporani români și ai minorităților naționale, care au scris despre viața satelor noastre (Titus Popovici, Sütő András, Horváth István și alții).

Discuțiile purtate pe marginea referatului au arătat că și ceilalți bibliotecari comunali din raion s-au ocupat cu seriozitate de organizarea activității cercurilor de citit, asigurând lectorii și materialul bibliografic necesar. De exemplu pe lângă biblioteca din Covasna, au funcționat anul trecut 13 cercuri de citit, care au ținut 54 lecturi.

Referatul tov. Olosz Iuliana, bibliotecară din Covasna, a avut ca temă: **Formele de**

agitație vizuală și diferitele metode de popularizare a cărții.

Referatul a fost puternic argumentat, cu exemple convingătoare luate din activitatea bibliotecii, stîrnind interesul participanților. De exemplu, capitolul privitor la expozițiile de cărți, cum trebuie organizate, unde, cu ce scop, etc, a fost susținut prin vizitarea citorva expoziții, organizate de bibliotecă dintre care una pe temă agrotehnică și alta 50 de ani de la nașterea lui Asztalos István. Vorbind despre afișe, așezarea ziarelor și revistelor, albume, vitrine și cataloage, tov. Olosz a prezentat toate aceste materiale pe care și întemeia expunerea și care au prilejuit bibliotecarilor discuții folositoare.

Pentru toți cei prezenți a reieșit ca evident că biblioteca din Covasna folosește metode variate de popularizare a cărții, cum sînt: convorbirile cu cititorii, recenziile, prezentările de cărți, serile literare, serile ghicitoare, după-amieze de basm etc. Astfel în cursul anului acesta s-au ținut 12 recenzii de cărți, s-au organizat expoziții tematice, o seară literară dedicată scriitorului clasic maghiar Karinthy Ferenc, iar la bibliotecă s-a început organizarea cataloagelor alfabetic și sistematic.

Tov. Beke Elena, bibliotecară în comuna Cernatu, a expus sistemul colportajului de cărți, practicat de dînsa și rezultatele obținute.

Tovarășa bibliotecară începe munca la ora 6 dimineața, cînd pornește spre casele țăranilor muncitori, ducînd cu sine circa 20—30 volume, mai ales basme, povești și cărți de literatură accesibile țăranilor. Stînd de vorbă cu fiecare în parte, ea îi convinge despre citirea unei sau altei cărți. În felul acesta a reușit să înscrie în primul trimestru al anului aproape în fiecare

zi cite 6—8 cititori noi. Biblioteca are actualmente 1048 cititori cu peste 6000 volume citite. În urma discuțiilor ce au avut loc, tov. Beke Ileana a arătat că pe viitor va duce o activitate mai susținută în rândurile tineretului, popularizând cu intensitate și alte cărți decît cele beletristice.

Activitatea bibliotecilor de casă și a filialelor bibliotecilor comunale a fost înfățișată în referatul tov. Dézsi Szöcs Tereza, de la biblioteca comunală din Turia.

Biblioteca comunală din Turia are în prezent 3 biblioteci filiale, care funcționează de 3 ori pe săptămîină și la care sînt înscriși 349 de cititori, dintre care 243 sînt elevi, restul fiind maturi — cadre didactice și țărani colectivști și întovărășiți. Din numărul total de 1848 cărți citite, 80% reprezintă literatură pentru copii și tineret.

În urma recomandărilor primite, de la biblioteca raională, tov. Dézsi Szöcs Tereza a înființat pînă acum 14 biblioteci de casă, din numărul de 17 planificat. Pînă la începerea muncilor agricole de vară, majoritatea bibliotecilor de casă și-au început să lucreze de două ori fondul de cărți de la biblioteca comunală, iar în lunile septembrie și octombrie toate cele 14 biblioteci de casă și-au reînceput activitatea, schimbînd cărțile vechi cu altele noi.

Cei aproape 300 de cititori înscriși la aceste biblioteci au citit peste 600 de cărți, din care 10% sînt din domeniul literaturii agrotehnice și de știință popularizată. La cea mai bună bibliotecă de casă numărul cititorilor este de 31, iar al cărților difuzate de 117.

Frumoasa activitate cu cartea depusă de biblioteca din Turia a contribuit la completa cooperativizare a agriculturii din comună. Numărul cititorilor depășește 1000 de persoane, iar al cărților citite întrece cu mult cifra de 6000 volume, dintre care 10% sînt cărți politice și agrotehnice.

Discuțînd pe marginea referatului prezentat de tov. Dézsi Szöcs Tereza, bi-

bliotecarii comunali din raionul Tg. Săcuesc s-au convins de necesitatea organizării temeinice a bibliotecilor de casă, de strîngerea legăturii de colaborare între bibliotecă și comisiile comunale de femei. Ei și-au luat angajamentul să organizeze cel puțin 10—12 biblioteci de casă, fiecare avînd în medie 20—25 cititori și 120—150 cărți citite.

Concluziile acestui schimb de experiență sînt următoarele:

a) În general, referatele au oglindit realitățile și realizările bibliotecilor comunale respective;

b) Întrebările, răspunsurile precum și discuțiile pe marginea referatelor au contribuit la cunoașterea rezultatelor, a metodelor de muncă reciprocă, ceea ce va duce în viitor la îmbunătățirea muncii cu cartea în cele 6 comune unde există biblioteci cu personal salariat, mai ales în timpul perioadei de iarnă.

c) Sarcina principală a activității bibliotecilor în perioada iernii este asigurarea unor condiții optime de funcționare, în stare să deservească în cele mai bune condiții pe toți cititorii.

d) S-a luat angajamentul, ca bibliotecile din cuprinsul raionului să depună o muncă activă pentru permanentizarea numărului de cititori, astfel ca la sfîrșitul anului acesta în fiecare din cele 6 biblioteci indicele de citire să fie de 12.

e) Bibliotecarii din raionul Tg. Săcuesc vor continua și pe viitor organizarea schimburilor de experiență în sprijinul îmbunătățirii muncii în general, pentru generalizarea metodelor bune de lucru și lichidarea lipsurilor și a greutăților.

Socotim utilă organizarea unor asemenea schimburi de experiență și în alte raioane, la diferite biblioteci comunale. De asemenea, axarea seminariilor raionale pe dezbaterea celor mai eficiente metode de muncă. În felul acesta, munca bibliotecarilor va avea de cîștigat, va aduce un spor însemnat de cititori, înregistrînd astfel rezultate din cele mai frumoase în munca cu cartea.

O bibliotecă filială la G. A. C.

Pentru biblioteca comunală din Vlădești, raionul Rîmnicul Vlcea, regiunea Pitești, deservirea cu cărți a colectivităților constituie una din preocupările principale. În acest scop, bibliotecarul Ghițu Aurelian a deschis o filială la gospodăria colectivă „6 Martie” din comună, unde vine de două ori pe săptămână (miercurea și vinerea, între orele 11—13, 17—19) pentru a distribui cărți și a organiza diferite manifestări de masă cum sînt lecturile în colectiv, recenzii, expoziții de cărți etc., — acțiuni deosebit de atractive, ce conving tot mai mult pe colectiviști de foloasele cărții.

Formată din circa 300 volume, biblioteca filială funcționează la colțul roșu al gospodăriei colective, fiind periodic înprospătată cu cărți social-politice, literare, agrozootehnice etc., potrivit cerințelor colectivităților. De asemenea, tot la colțul roșu al colectivei este expus în permanență un alifș tematic care informează pe colectiviști despre cărțile existente în biblioteca comunală, al cărui fond se ridică la peste 5200 volume.

Cunoscînd bine viața gospodăriei și perspectivele ei de dezvoltare, bibliotecarul ajută efectiv pe colectiviști la rezolvarea sarcinilor curente. De pildă, cînd în gospodărie s-a dezbătut problema extinderii cu încă 2 ha. a grădinii de legume, prin amenajarea unui teren de cîmp, bibliotecarul a recomandat numeroase cărți, din care colectiviștii au învățat cum se poate pregăti un teren pentru a deveni cultivabil cu legume și zarzavaturi.

El ajută și la întocmirea diferitelor panouri, grafice, etc., prin care se popularizează realizările gospodăriei care este frunțasă în producție, stimulînd pe membrii colectivei spre noi realizări.

Dar ceea ce a preocupat în mod stăruitor pe bibliotecarul comunal din Vlădești

a fost înscrierea tuturor colectivităților ca cititori ai bibliotecii folosind pentru aceasta, cu bune rezultate, colportajul de cărți. În deplasările sale la casele colectivităților, bibliotecarul a recomandat cărți de literatură, agrozootehnice, precum și despre educația copiilor, croitorie, etc., după ce în prealabil s-a interesat despre situația din gospodărie, stînd de vorbă cu președintele colectivei, cu secretarul organizației de bază P.M.R., cu brigadierii. Aceasta i-a dat posibilitatea să discute cu colectiviștii despre munca lor, să le recomande cărțile de care au nevoie. De exemplu, aflînd că tov. Schiopu Maria fusese de curînd aleasă șefă de echipă la sectorul pomicol, bibliotecarul comunal i-a adus cărți despre plantarea, îngrijirea și tăierea pomilor și arbuștilor fructiferi. Altor colectiviști ca Gîrjutele Ion, Măgureanu Alexandru, Georsoiu

Marin care au copii de vîrstă preșcolară și școlară, bibliotecarul le-a vorbit și recomandat cărțile *Noi și copiii noștri* de Rischbein E., *Însemnările unei mame* de Mahova K. V., etc., legate de îngrijirea și educația copiilor, de rolul colaborării părinților cu școala.

Vizitele făcute cu perseverență la casele colectivităților au contribuit la atragerea acestora la bibliotecă. În urma acestor acțiuni, toți membrii colectivei au devenit cititori ai bibliotecii.

În perioada muncilor agricole, bibliotecarul Ghițu Aurelian se duce regulat la locul de muncă al brigăzilor, recomandîndu-le cărțile necesare. În cunoașterea problemelor de producție ale colectivei, el este ajutat de către inginerul agronom de la sfatul popular comunal, cu care se sfătuiește în privința recomandării cărților. În colaborare cu tehnicianul agricol, organizează manifestări de masă cu cartea: recenzii, expuneri bibliografice și consfătuiri cu cititorii. De pildă, cu cititorii din sectorul zootehnic al g.a.c.-ului a organizat la începutul toamnei o consfătuire pe tema: *Hrănirea vitelor și pregătirea nutrețurilor*. Cu acest prilej, la colțul roșu al gospodăriei a fost amenajată și o expoziție de cărți.

Activitatea bibliotecii filiale de la g.a.c. „6 Martie” din Vlădești se intensifică în perioada lunilor de iarnă, când majoritatea colectivștilor se află toată ziua la gospodărie și se adună mai ușor la lecturile în grup organizate la colțul roșu, ei participând cu regularitate la cercurile de citit, recenzii și consfătuiri.

În planul de muncă al bibliotecii filiale de la g.a.c. „6 Martie” din Vlădești sînt prevăzute în perioada de iarnă o serie de măsuri concrete pentru sprijinirea învățămîntului agrozootehnic și politic de masă. Zilnic la colțul roșu se organizează lecturi în colectiv din cărți și broșuri, precum și articole din presă despre evenimentele politice curente. De asemenea se audiază cu regularitate emisiunile radiofonice și se pregătește piesa *Fata tatii cea frumoasă* de Ion Ghelu Destelnița, cu care se vor prezenta în cadrul festivalului de teatru „I. L. Caragiale”, în anul viitor.

Un interesant schimb de experiență

Preocupate de a generaliza cele mai bune metode de muncă, folosite de bibliotecile aflate în întrecere, secțiunile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare regionale Craiova și Pitești au inițiat organizarea unor schimburi de experiență inter-regionale.

Primul schimb de experiență a avut loc în regiunea Pitești la sfîrșitul lunii octombrie. O delegație formată din inspectorul metodist cu probleme culturale din cadrul secției de învățămînt și cultură, bibliotecarul șef și bibliotecarul metodist din colectivul bibliotecii regionale și bibliotecarii principali ai bibliotecilor raionale Gi-lort, Caracal, Corabia și Calafat din regiunea Craiova s-au deplasat în regiunea

Pitești pentru a cunoaște activitatea bibliotecii regionale și a celor cu care sînt în întrecere.

Bibliotecarii craioveni au vizitat mai întîi biblioteca raională din Rîmnicu Vilcea, fruntașă pe regiune, informîndu-se amănunțit asupra metodelor de muncă folosite. Însoțiți de lucrători ai bibliotecii regionale Pitești, bibliotecarii din regiunea Craiova s-au deplasat în raioanele Drăgănești-Olt, Slatina, Drăgășani unde au cercetat timp de 3 zile activitatea bibliotecilor raionale și a unor biblioteci comunale, sătești și de la colțurile roșii din g.a.c., fruntașe în raioanele respective.

După aceasta bibliotecarii din Craiova au luat parte la seminarul regional ținut cu bibliotecarii principali la Pitești, pe tema: *Sarcinile bibliotecarilor în perioada de toamnă și iarnă*, participînd și la aplicația practică a lecției organizată la biblioteca comunală Ștefănești, raionul Pitești, unitate fruntașă pe regiune.

Ultima zi a fost consacrată schimbului de păreri între bibliotecari privind metodele de muncă folosite pentru realizarea obiectivelor întrecerii. S-au discutat cu acest prilej probleme legate de buna aprovizionare cu cărți a bibliotecilor de la sate, atragerea cititorilor la bibliotecă, îndrumarea lecturii către cartea social-politică și agrotehnică.

S-au apreciat de asemenea ca bune agitația vizuală și colportajul de cărți, metode pe care bibliotecarii din regiunea Pitești le folosesc cu deosebire pentru atragerea cititorilor din rîndurile țaranilor muncitori.

Data fiind slaba participare a bibliotecarilor sătești la seminariile raionale în regiunea Pitești, bibliotecarii craioveni au relatat din experiența lor în organizarea acestor seminarii.

În încheiere, au fost discutate și arătate cum au fost rezolvate reciproc, pe plan local, probleme de buget, de recuperare a cărților, de îndrumare metodică a bibliotecilor de la sate etc.

Al doilea schimb de experiență s-a ținut la Craiova, la sfîrșitul lunii noiembrie.

Bibliotecile ÎN AJUTORUL RIDICĂRII NIVELULUI PROFESIONAL

Înarmarea oamenilor muncii cu cât mai multe cunoștințe are o însemnătate deosebită în ridicarea nivelului lor profesional-politic, cheazășie sigură în realizarea a cât mai multe produse de bună calitate, în reducerea prețului de cost și ridicarea productivității muncii. Insușindu-și temeinic și aplicînd metode noi de muncă, muncitorii din fabrici și uzine izbutesc să devină fruntași în producție, capabili să construiască și să dezvolte tehnica, contribuind activ la construirea socialismului în patria noastră.

Un rol de seamă în ridicarea nivelului politic și profesional al oamenilor muncii îl au instituțiile culturale ale sindicatelor: cluburile, colțurile roșii și bibliotecile, prin a căror activitate se popularizează tehnica avansată și se generalizează tot ceea ce este înaintat în producție. Astfel, a crescut neîncetat numărul muncitorilor fruntași în muncă și care și-au apropiat prin lectura adîncită a cărților, un tovarăș de nădejde în rezolvarea problemelor de muncă și viață.

La aceste frumoase rezultate, au contribuit miile de biblioteci sindicale, ale căror cadre destoinice — înțelegînd rolul lor de propagandiști ai culturii noi în rîndul maselor muncitoare — s-au străduit să merite încrederea arătată de partid, transformînd bibliotecile în focare ale culturii socialiste.

În centrul preocupărilor bibliotecilor din instituții și întreprinderi se află cartea social-politică. Prin popularizarea ei temeinică, oamenii muncii sînt ajutați să aprofundeze învățătura marxist-leninistă, să înțeleagă politica partidului nostru, întărindu-le conștiința de clasă. Recenziile și pre-

zentările de cărți, serile literare și de întrebări și răspunsuri, expozițiile, panourile, bibliografiile pe teme, etc. — sînt metodele prin care bibliotecarii sindicali ajută la pătrunderea largă în mase a cărții. Consecință a acestei munci temeinice este nu numai numărul din ce în ce mai mare al cititorilor înscriși la bibliotecile sindicale, ci și faptul că tot mai mulți muncitori își au astăzi înjghebate biblioteci personale cuprinzătoare, dovadă grăitoare a creșterii nivelului cultural al poporului nostru.

Cartea tehnică, la rîndul ei, stă în centrul preocupărilor bibliotecilor sindicale. Ea ajută la îmbunătățirea procesului de producție, la creșterea numărului inovațiilor, care aduc economii mari întreprinderilor. Cei mai buni cititori ai bibliotecii sînt muncitorii care sînt fruntași în producție, lectura cărților ajutîndu-i să-și însușească o atitudine creatoare față de muncă. Un raid pe la cîteva biblioteci sindicale din Capitală, ne-a oferit constatarea unor realizări, ce stau în sprijinul acestei afirmații.

Biblioteca clubului uzinelor „23 August” are în fondul său 6000 de cărți tehnice și de ridicare a nivelului profesional al muncitorilor. Tov. bibliotecară Antip Rozalia folosește în munca sa, cu succes, metode variate de atragere a muncitorilor și tehnicienilor spre lectura cărților tehnice, ca de pildă: recenzii, consultații, convorbiri, prezentări de cărți pe specificul secțiilor, schimburi de experiență, etc. O manifestare recentă cu cartea tehnică a fost prezentarea lucrării **Noutăți în găurire, rabotare și morțezare de îng. Iosif Mancek**. O dată cu prezentarea cărții, biblioteca a organizat și convorbiri, în cadrul cărora muncitorii au

primit lămuriri asupra unor probleme tehnice specifice uzinelor. La secția mecanică, prezentarea și lămuririle au fost date de ing. Moraru Gh. și Bițârleanu Dumitru, la secția turnătorie ing. Canaharie Nicolae și Stroescu Liviu. Pentru muncitorii tineri s-a organizat o acțiune specială, vorbitor fiind muncitorul Duțu Nicolae, fruntaș în producție.

O altă acțiune a bibliotecii, organizată în colaborare cu comitetul central sindical de ramură, care s-a bucurat de interesul vădit al cititorilor, a fost schimbul de experiență, la care au participat 150 de muncitori și maștri de la întreprinderile metalurgice din Capitală. Scopul schimbului de experiență a fost popularizarea metodelor folosite de frezorul Popescu Vasile, de la uzinele „23 August” și rezultatele frumoase obținute de acesta în producție.

Biblioteca Badea Eugenia, de la uzinele „7 Noiembrie”, organizează săptăminal, în fiecare joi, prezentări de cărți la club. Pe lângă aceasta, s-au ținut și expuneri bibliografice pe teme legate de specificul uzinei, între care menționăm: **Cartea tehnică în sprijinul producției și Cărți noi în industria textilă**, la care s-a asigurat colaborarea inginerilor Pălău Valeria și Niculescu Al.

Biblioteca clubului uzinelor „7 Noiembrie” urmărește cu grijă îndrumarea muncitorilor, cu cărți, spre a deveni fruntași în producție. Astfel, tov. Călugăru Steliana i s-a recomandat cartea **Metoda Kovaliov** pentru reducerea timpilor morți la suveică. În urma sprijinului dat de bibliotecă, muncitoarea este astăzi fruntașă în producție și și-a format și o bogată bibliotecă personală.

Sprijinirea inovatorilor și muncitorilor fruntași este o preocupare de seamă a bibliotecii uzinelor „Semănătoarea”. Aici, biblioteca Trandafir Elena colaborează cu biblioteca tehnică din întreprindere, organizând acțiuni comune pentru popularizarea cărții.

Cărțile noi intrate în bibliotecă sînt popularizate prin recenzii și expuneri de coperti la cele două vitrine din uzină și la gazeta de perete centrală.

Pentru stimularea interesului muncitorului față de cartea tehnică, s-a hotărît înființarea de biblioteci mobile la toate secțiile de producție din uzină, mărirea numărului de abonamente la **Indrumătoarele tehnice și de inovații pentru muncitori, etc.**

Cititorii fruntași ai bibliotecii sînt inovatorii Andrei Dumitru — lăcătuș, Boroșiu Ștefan-strungar, Calotă Ion — frezor, Marin Gheorghe — turnător și alții.

Aceeași colaborare activă, sistematică, între biblioteca sindicală și biblioteca tehnică am întîlnit și la Atelierele „9 Mai”.

Biblioteca Șurcă Alexandrina organizează în mod regulat standuri de cărți la locul de muncă, împropătîndu-le cu nou-tăți sau lucrări cerute de muncitori. De asemenea, folosește activ recenzia, cum a fost în cazul lucrării **Căluza frezorului**, după care numeroși muncitori au cumpărat cartea de la stand sau au împrumutat-o de la bibliotecă.

La stația de amplificare a uzinei, cărțile tehnice sînt popularizate prin scurte prezentări, ca de pildă **Fonte și oțeluri, Manualul inginerului mecanic etc.**

Printre cititorii fruntași ai bibliotecii întîlnim pe strungarii Haiducu Const. și Marin Constantin, frezorul Trică Gheorghe, montorul Ciocan Ion, etc. cărora biblioteca le-a recomandat și procurat cărți tehnice, axate pe problemele profesiei.

În trimestrul IV, biblioteca a organizat recenzia lucrărilor tehnice noi, ce interesează pe fruntașii în producție. Și anume: **Despre metalurgia oțelului de Al. Rău și S. Tudorică, Turnarea lingourilor de metale și aliaje neferoase de I. E. Gorșakov, Bazele teoretice ale turnării și Procedee moderne de sudare a metalelor de A. A. Cekanov**. Pentru reușita acțiunii, biblioteca a pus la îndemîna inginerilor care au prezentat cărțile, materiale ajutătoare cuprinzătoare.

De asemenea, biblioteca a recomandat muncitorilor și cărți beletristice, pe specificul muncii din ateliere.

O activitate bogată, variată și de conținut cu cartea tehnică în sprijinul fruntașilor în producție desfășoară și biblioteca

clubului fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej”. Disponind de un fond de cărți de aproape 27.000 volume, biblioteca Zenovie Ana a organizat numeroase acțiuni de popularizare, izbutind să realizeze succese care-i cinstesc munca.

Intre acțiunile care se bucură de un larg răspuns printre muncitorii fabricii, menționăm: conferințele pe teme de producție, cu referire la cărțile aflate în bibliotecă; recenziile; serile de întrebări și răspunsuri; întâlnirile între fruntașii în producție care înfățișează cum au fost ajutați de bibliotecă să muncească mai bine; schimburile de experiență între sectoarele de producție, benzi, etc.

Din seria conferințelor organizate în trimestrul IV, s-au bucurat de masiva prezență a muncitorilor și muncitoarelor din fabrică, cele axate pe temele: **Prelucrarea fibrelor poliamidice supraelastice într-o fabrică de tricotaje, Noi procese tehnologice introduse în industria de confecții, Cum se îmbracă țărănimă muncitoare (realizată în colaborare cu Muzeul de Artă)** etc.

Biblioteca a asigurat conferențiarilor materialul documentar necesar și a popularizat acțiunile la gazeta de perete, la club și la stația de amplificare. Prin scurte recenzii sau prezentări, au fost popularizate la gazeta de perete și stația de amplificare și cărțile tehnice noi intrate la bibliotecă sau acele la care se refereau conferințele organizate.

La sectoarele 2 și 6 s-au ținut recenzii asupra cărții **Valoarea lucrurilor mărunte**, urmate de discuții folositoare pentru participanți, iar la cabinetul tehnic au avut loc serile de întrebări și răspunsuri privind problemele muncii profesionale (calificare, minim tehnic, construirea tiparelor etc.) și la care au participat fruntașii în producție.

De asemenea, biblioteca a organizat și urmărit activitatea celor 4 cercuri de citit, înființate în fabrică în scopul îmbunătă-

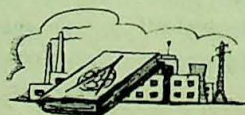
La biblioteca fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu Dej”

țirii cunoștințelor profesionale ale muncitorilor, asigurându-le cărțile tehnice necesare.

O muncă pe care biblioteca sindicală de la F. C. „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, o duce cu conștiințiozitate și tact este aceea a îndrumării diferențiate a lecturii cititorilor. Astfel, croitorului Fircă Ilie, elev la școala de maeștri, i s-au recomandat cărțile: **Desenul industrial, Materii prime pentru industria textilă, Construcția tiparelor pentru femei**, iar pe fișa de cititor a tov. **Conștăntinescu Dumitru**, de la sectorul 7, întâlnim iarăși cărțile recomandate de bibliotecă în sprijinul ridicării calificării sale profesionale.

Muncind cu conștiințiozitate și având permanent în vedere cerințele cititorilor și sarcinile economice ale fabricii, biblioteca sindicală de la F. C. „Gheorghiu Dej” a înscris în perioada ianuarie-septembrie a acestui an 5825 cititori.

Am expus mai sus câteva metode bune de muncă folosite în unele biblioteci mari sindicale din Capitala patriei noastre și care pot fi însușite cu bune rezultate și de alți bibliotecari de la fabricile și uzinele din țară. Folosind judicios bogatele cunoștințe cuprinse în paginile cărților tehnice, bibliotecarii ajută pe oamenii muncii să producă mai mult, mai bine și mai economic, spre fericirea și bunăstarea popoului nostru muncitor.

ÎNDRUMAREA

LECTURII COPIILOR

O carte care l-a emoționat pe copil, îi influențează gândurile și faptele, contribuie la formarea caracterului, a personalității sale.

Mama Zoiei Kosmodemianskaia își amintește cu cită pasiune citea și recitea fiica ei pe mării scriitori ruși și sovietici: Pușkin, Cernișevski, Tolstoi, Gorki, Maiakovski, ale căror opere au învățat-o să-și iubească patria, să fie curajoasă și hotărâtă.

Încă de pe cînd era copil, Oleg Koșevoi citea din operele lui Pușkin, Gogol, Sevchenko, Gorki, Korolenko. Ostrovski îi era lui Koșevoi, deosebit de scump și apropiat. Oleg o întreba pe mama lui dacă cineva poate deveni tot atît de tare ca Pavel Korceaghin, tot atît de oțelit, și adăuga că el ar vrea să-i semene în totul.

Să-i facem pe copii să iubească cartea, să citească cu pasiune și cu înțelegere, să desprindă din paginile ei ce e bun sau rău în viață, să descopere figurile mărețe ale eroilor pozitivi și să-și făurească, din aceștia exemple demne de urmat, ceea ce trebuie urmărit prin îndrumarea lecturii copiilor.

Lectura cărților este o deprindere care se însușește din copilărie.

În rîndul îndrumătorilor, bibliotecarul joacă un rol de frunte, deseori subliniat în paginile revistei noastre. În munca de îndrumare a lecturii copiilor, bibliotecarii pot primi un sprijin prețios din partea părinților. Această colaborare poate fi cu atît mai rodnică, cu cît părinții vor fi convinși de importanța lecturii copiilor, de necesitatea îndrumării ei. Există numeroase cărți care pot sluji acestui țel și a căror popularizare în rîndul părinților trebuie urmărită de către bibliotecari.

*

Eminent pedagog, N. K. Krupskaja s-a ocupat cu deosebită atenție de problema

lecturii copiilor. Parte din păreriile sale se găsesc adunate în lucrarea *Despre literatura pentru copii și îndrumarea lecturii micilor cititori*. Articole și cuvîntări (Buc., 1955) care cuprinde în primul rînd articolele consacrate literaturii pentru copii, recenziiile diferitelor cărți destinate acestora și îndrumări pentru lectura micilor cititori.

În nenumărate rînduri, N. K. Krupskaja menționează că o carte citită în copilărie își lasă urmele în tot restul vieții. De aceea răspunderea celor care scriu cărți pentru copii ca și a acelor care le îndrumază lectura este uriașă.

Articolele și cuvîntările lui N. K. Krupskaja oferă prețioase indicații în problema specificului literaturii pentru copii. Deosebit de important în această direcție este

articolul *Aprecierea cărții scrise pentru copii*, în care autoarea și-a dezvoltat păreriile cu privire la particularitățile de vîrstă ale copiilor și însemnătatea cunoașterii acestor particularități de către cei care scriu sau lucrează cu cartea pentru copii. La fel de importante pentru părinți sînt și articolele în care N. K. Krupskaja discută problema basmelor. Recunoscînd importanța basmelor și poveștilor populare, Krupskaja a stăruit asupra necesității selecționării lor riguroase, arătînd ce fel de povești pot să citească copiii și la ce vîrstă, opunîndu-se categoric împotriva poveștilor mistice sau a basmelor care îngrozesc pe cei mici.

N. K. Krupskaja s-a ridicat împotriva tutelării lecturii copiilor, care au personalități distincte și aptitudini diferite. Copiii trebuie lăsați să-și aleagă cartea dorită și care corespunde mai bine aspirațiilor lor. Îndreptarea atenției copiilor spre cărți cu un conținut sănătos și reușite din punct

de vedere artistic, cade în sarcina bibliotecarilor și părinților.

Popularizînd larg lucrarea lui N. K. Krupskaia în rîndul părinților, bibliotecarii îi vor ajuta să se convingă de necesitatea frecventării de către copii a bibliotecilor, să înțeleagă rolul ce revine bibliotecarilor în educarea generației de mine. Acest lucru va contribui nemijlocit la adîncirea relațiilor existente între bibliotecari și părinți.

*

Problemele literaturii pentru copii, l-au interesat în mod deosebit și pe marele scriitor sovietic Maxim Gorki. Culegerea **Despre literatura pentru copii** (Buc. Editura tineretului, 1955), este alcătuită din cinci părți. Prima parte cuprinde cîteva articole ale lui Maxim Gorki, importante pentru înțelegerea problemelor literaturii pentru copii. Partea a doua reunește articole și păreri ale scriitorului despre literatura pentru copii și despre lectura copiilor. Capitolul al treilea cuprinde scrisori către scriitori, pedagogi, savanți, iar capitolul următor, scrisori adresate de Maxim Gorki copiilor. Ultima parte a culegerii o alcătuiesc amintiri ale unor scriitori și pedagogi cu care Maxim Gorki a colaborat la crearea literaturii sovietice pentru copii.

„Hrana spirituală a copilului trebuie aleasă cu foarte mare grijă“, spune Maxim Gorki în prefața catalogului editurii Z. I. Grjebin. De aceea, el acorda o deosebită atenție lecturii copiilor, studiînd orice carte nou apărută, recomandînd copiilor, tot ce era mai bun și putea contribui la educarea lor.

În primii ani de după Revoluție, elaborînd planurile editurilor, Maxim Gorki nu a uitat pe copii. De pildă, în raportul cu privire la editarea literaturii ruse, Maxim Gorki trasa ca sarcină editurii **Ruskaia literatura** să asigure material literar școlii cu program muncitoresc, creată atunci și de a începe editarea cărților pentru lecturi extrașcolare, dînd indicații asupra felului cum trebuie tipărite operele clasice.

Scrisorile adresate copiilor sînt de asemenea mărturia importanței pe care Gorki o acorda lecturii copiilor. Ele dovedesc totodată grija marelui scriitor pentru ca tîrîra generație să citească un număr cît mai mare de cărți bine scrise, care să însufle tineretului dragostea de viață și de patrie, eroismul, contribuind astfel la educarea omului nou.

*

Grija pentru lectura micilor cititori reiese elocvent și din lucrările cunoscutului pedagog sovietic A. S. Makarenko, parte din acestea cuprinse în culegerea **Povestiri și schițe. Articole despre literatură. Corespondență cu Maxim Gorki**. (Buc., ESDP, 1959).

În articolul **Insemnătatea literaturii pentru copii**, Makarenko arată că „Fiecare carte pentru copii trebuie să urmărească în primul rînd scopuri educative“ subliniînd, mai departe: „Scopul nostru, scopul literaturii sovietice pentru copii, trebuie să fie educarea unei personalități comuniste întregă“. În articolul menționat mai sus, Makarenko, dezbatte și particularitățile cărților pentru copii, oprindu-se asupra condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească cartea pentru micii cititori.

Exigența lui Makarenko, față de cartea pentru copii, reiese și din lectura recenziilor și articolelor de critică literară în cuprinsul cărora pedagogul sovietic se ridică cu hotărîre împotriva acelor cărți dăunătoare prin conținutul lor, educației comuniste a tinerei generații.

În **Conferința despre educația copiilor** (Buc., ESDP, 1956), A. S. Makarenko s-a ocupat și de îndatoririle ce revin părinților în îndrumarea lecturii micilor cititori.

Mulți părinți cred că-și fac datoria dacă se preocupă de hrana, îmbrăcămintea și sănătatea copiilor, asigurîndu-le cele necesare vieții și studiului. Formarea intelectuală a copiilor, în special, ei o socotesc ca o sarcină exclusivă a școlii.

În capitolul **Educația culturală** din lucrarea menționată mai sus, Makarenko combate această atitudine greșită, subliniînd că acei părinți care nu citesc nimic,

nu dau un exemplu bun copiilor. „Și dimpotrivă, în familia în care părinții trăiesc o viață culturală activă, în care ziarul și cartea constituie o necesitate a vieții, în care problemele de teatru și cinema sînt preocupări importante, educația culturală are loc chiar și atunci cînd părinții parcă nici nu se gîndesc la ea. De aci, desigur, nu trebuie trasă concluzia că educația culturală se poate face de la sine, că aceasta e cea mai bună metodă de lucru... Mersul de la sine este pricina pentru care părinții ridică din umeri și se întreabă: de unde a venit asta? De unde are fata sau băiatul astfel de gînduri, astfel de deprinderi?“ În continuare, Makarenko pune în lumină posibilitățile pe care le au părinții de a contribui la marea operă de instruire și educare a copiilor lor. O poveste frumos spusă, arată pedagogul sovietic, este deja un început de educație culturală. În același timp subliniază însemnătatea alegerii basmelor, ori indicînd pe acelea care trebuie povestite copiilor de diferite vîrste. Indicații prețioase dă Makarenko cu privire la cercetarea pozelor și ilustrațiilor care joacă un mare rol în dezvoltarea imaginației copilului și a reprezentărilor largi despre viață.

Ocupîndu-se de perioada cînd copilul începe să învețe, să scrie și să citească A. S. Makarenko arată căile cele mai potrivite pentru deprinderea copilului cu folosirea cărții. În ce privește aportul părinților la îmbunătățirea lecturii copiilor, A. S. Makarenko recomandă următoarele:

1. Trebuie controlată alegerea lecturii, deoarece se mai întîmplă și astăzi să-i vedem adesea pe copiii noștri cu cărți de care nu știm de unde și le-au procurat.

2. Părinților nu trebuie să le fie indiferent cum își face copilul lecturile. Ei trebuie să lupte împotriva lecturilor superficiale, a pasionării exclusive pentru subiectul cărții, pentru partea ei pur narativă.

3. Însfîrșit, copilul trebuie obișnuit să aibă grijă de carte și să o păstreze bine.

Lectura copiilor l-a preocupat și pe marele nostru scriitor Al. Vlahuță. În studiul

său, Al. Vlahuță despre unele probleme ale educației tineretului, cuprins în volumul **Scriitorii noștri clasici și problemele școlii** (Buc., ESDP, 1956) I. Cremer arată că marele nostru scriitor povestea că lectura extrașcolară a elevilor trebuie să urmărească aceleași scopuri instructiv-educative, ca și lectura literară în orele de clasă. De aceea, Al. Vlahuță critica cu vehemență pătrunderea în școli a romanelor în fascicule tipice literaturii decadente burgheze. „Micul „cîțitor“ — spunea scriitorul — se pasionează, tremură de curiozitate și de emoțiune pe paginile care-i dau într-o limbă mizerabilă o viață fascinantă tocmai prin aberația și artificialitatea ei, închipuirea lui lacomă și neostenită se pierde ca sub tăria unei beții de hașis, într-o lume de bandiți invulnerabili și atotputernici, de criminali apoteozați, de farmece și de strigoi“.

Al. Vlahuță dorea ca elevii să citească cărți de un înalt nivel educativ. Pentru a ilustra grija lui față de lectura sănătoasă destinată copiilor. I. Cremer citează câteva fragmente dintr-o scrisoare inedită trimisă la 19 octombrie 1914, administratorului Casei Școlilor și în care, Al. Vlahuță în calitate de referendar face câteva observații pe marginea unui referat în care se propunea editarea unei opere pentru copii și tineret.

În primul rînd el spunea: „Cărțile pentru copii să fie scrise în cea mai curată și mai sugestivă limbă românească, bine tipărite și frumos ilustrate“. Ținînd seama de atracția copiilor față de povești, Vlahuță atrăgea atenția ca această lectură să nu devină un scop în sine, ci un mijloc în mîna educatorului: „Poveștile să fie date numai ca un fel de momeală, ca un mijloc de a deștepta în sufletul copilului la început plăcerea și în urmă, nevoia de a citi. Nevoia ca de o hrană indispensabilă vieții“.

Bogate îndrumări despre lectura copiilor vor găsi părinții în lucrarea lui Ilie Stanciu, **Cartea și copilul** (Buc., ESDP, 1958). Se găsesc aci cuprinse recomandări privind deprinderea dragostei pentru lectură

a copiilor, rolul educativ al lecturii și particularitățile de vîrstă ale copiilor. În continuare, autorul arată problemele specifice ale literaturii pentru copii, tratate în legătură cu diferitele creații literare grupate pe categorii: basmul, romanul de aventuri, povestirea realistă, poezia pentru copii, literatura științifică și de popularizare a științei. La fiecare dintre aceste categorii, autorul face prezentarea teoretică, exemplificînd cu cele mai cunoscute opere din literatura universală și națională, stăruind de fiecare dată asupra rolului educativ și a accesibilității categoriei respective, în raport cu etapele de dezvoltare a copilului. Sînt expuse și metode prin care îndrumarea lecturii copiilor se poate face cu abilitate și tact pedagogic.

Capitolul **Bibliotecile publice, un ajutor prețios în îndrumarea lecturii copiilor** scoate în evidență rolul și mijloacele folosite de bibliotecari în această direcție, consti-
tuind astfel un îndemn pentru cointerese-
rea părinților în munca bibliotecilor pen-
tru copii.

Ca și pentru bibliotecari și părinților le este de un real folos **Bibliografia cărților pentru copii** care încheie lucrarea profesorului Ilie Stanciu și care cuprinde opere literare pentru copii apărute în țară, noas-
tră în ultimii ani, grupate pe vîrste.

★

Instructiv pentru părinți este articolul **Cum pot părinții să îndrumeze și să supravegheze lectura copiilor în afara școlii** de Lucia Protopopescu, cuprins în volumul **Aspecte din educația în familie** de Al. Ionescu, L. Protopopescu și N. Vișan (Buc., ESDP, 1957).

Subliniind rolul părinților în stimularea și îndrumarea copiilor, autoarea arată cîteva metode ce pot fi folosite în această privință. Se subliniază astfel importanța bibliotecilor personale, cu mențiunea cărților pe care acestea ar trebui să le includă, rolul lecturilor de la radio, a discuțiilor despre cărți între părinți și copii, a jurnalului de lectură, ș.a. În legătură cu metodele de îndrumare a lecturii copilului, autoarea insistă în mod deosebit asupra

necesității legăturii dintre părinți, școală și bibliotecă.

„Părintele care-și duce copilul la bibliotecă clubului, la biblioteca sfatului popular sau la biblioteca sindicală, — arată autoarea — arătîndu-i pentru prima dată rafturile pline de cărți și reviste explicîndu-i în ce fel să ceară cărți, cum să le aleagă, cum să citească, începe o acțiune de mare valoare educativă. Copilul va cunoaște de aci înainte drumul spre bibliotecă, în care-și va petrece timpul cu folos”. Articolul atrage atenția și asupra faptului că părinții trebuie să acorde toată grija modului în care citesc copiii, dînd cîteva sfaturi prețioase. Autoarea combate tendința nesănătoasă a unor copii de a „înghiți” cărțile, de a sări peste anumite pasaje, arătînd căile prin intermediul cărora părinții pot obișnui copiii cu o lectură temeinică, organizată.

★

Îndeplinirea țelului arătat mai sus poate fi realizat și prin punerea cărților legate de studiul individual la îndemîna părinților. Există numeroase lucrări tratînd această temă, în mîndul cărora se numără de pildă și lucrarea lui Dinu Moroianu **Despre organizarea studiului individual** (Buc., ESDP, 1957).

Alături de recomandări privind luarea notițelor, modul de pregătire a unui examen, lucrarea cuprinde numeroase recomandări despre studiul individual cu cartea, ziarul și revista. Împărtășind cititorilor un minim de cunoștințe pentru practica lecturii în condiții mai fructuoase, autorul arată condițiile ce trebuie îndeplinite, tratînd apoi despre organizarea muncii, în cadrul căreia se subliniază necesitatea informării bibliografice, ordinea de lectură a bibliografiei. Detaliat este articolul privind tehnica lecturii, unde se arată modul de citire a unei cărți, sistematizarea cunoștințelor rezultate din lectură, etc.

★

Rolul părinților în stimularea și îndrumarea lecturii copiilor este menționat și în alte cărți. Astfel, povestind despre educarea copiilor ei, K. V. Mahova în **Însem-**

nările unei mame (Ediția 2-a, Buc., ESDP, 1959) se oprește în câteva rînduri asupra modului în care căuța să obișnuiască pe copii cu lectura. „Cărțile — spune ea — ocupă un loc însemnat în viața copiilor mei. La început le îndrumam eu însămi alegerea cărților. De cele mai multe ori le citeam fiecare și pe urmă le discutam.

„Soțul meu și cu mine căutam să ajutăm pe copii să înțeleagă cele citite. Îi învățam să respecte cartea. Le spuneam cită trudă, cit talent și cite cunoștințe se cheltuiesc pentru scrierea fiecărei cărți, ce prieteni credincioși sint cărțile pentru noi... Intocmirăm un catalog de cărți ca la bibliotecă“.

Lectura în afara școlii contribuie în mare măsură la dezvoltarea intelectuală și morală a copiilor. Ea trebuie să fie cît mai bogată, variată și de bună calitate. Cartea rămîne cel mai bun prieten al tineretului. Așa cum îl ferim de prieteni răi, așa trebuie să-l ferim și de cărți rele.

Pentru a da rezultatele așteptate în îndrumarea lecturii copiilor, bibliotecarii trebuie să caute și să obțină ajutorul cît mai activ al părinților. Popularizînd cărțile amintite mai sus, ca și altele legate de tema îndrumării copiilor, bibliotecarii vor reuși fără îndoială să obțină succese frumoase în muncă.

Grija pentru educarea tineretului

În munca lor zilnică, bibliotecile sovietice acordă o deosebită atenție educării comuniste a tinerilor cititori. Pentru îndeplinirea țelului urmărit se folosesc forme diferite.

Una din aceste forme este cea a legăturii cu părinții. În vederea întăririi acestei legături biblioteca pentru copii a orașului Kamarsk, din Republica Autonomă Sovietică Socialistă Udmurtă, organizează periodic, cu părinții, consfătuiri pe teme de educație.

Prima consfătuire cu părinții a fost intitulată *Insemnătatea cărții și a cititului în educația comunistă a copiilor*. Pentru reușita acțiunii proiectate au fost luate o

serie de măsuri. Astfel au fost alcătuite anunțuri în cuprinsul cărora s-a anunțat tema consfătuirii, s-au indicat problemele pe care trebuie să se pună accent în mod deosebit, recomandîndu-se în încheiere cărțile care trebuie citite de participanții la consfătuire. Anunțurile astfel întocmite au fost trimise cu 2 luni înainte la cele mai mari întreprinderi din oraș. Totodată, prin ziarul local, au fost date unele orientări cu privire la îndrumarea lecturii copiilor.

Consfătuirea a avut loc la casa raională de cultură. În rîndul celor peste 300 de părinți prezenți a fost distribuită o mică broșură despre munca bibliotecii în cei 5 ani de existență, despre atitudinea co-

piilor față de carte. În sala consfățuirii a fost amenajată o expoziție intitulată **Părinților despre educație** precum și o vitrină cu cărți **Tinărul cititor și lectura**.

Părinții care au luat cuvântul au vorbit despre felul cum literatura pentru copii dezvoltă dragostea de muncă, simțul prieteniei și al camaraderiei, politețea. Tovarășa Gherasina, mamă a 6 copii, a împărtășit auditorilor experiența ei în educația copiilor și felul cum folosește cărțile scriitoarei Oseeva pentru a insufla la copiii ei spiritul prieteniei, al camaraderiei și al politeței.

Mama cititorului Borea Sembirka a povestit ce folos a adus fiului ei lectura cărților de știință popularizată care l-au ajutat să-și îmbogățească cunoștințele căpătate la școală și la confecționarea unor aparate.

La sfârșitul consfățuirii, elevi din oraș au dat un program artistic în care au fost prezentate scenete legate de munca cu cartea.

Față de bunele rezultate dobândite prin organizarea acestei acțiuni, aceeași bibliotecă a folosit prilejul aniversării a 70 de ani de la nașterea lui A. S. Makarenko pentru a iniția o consfătuire cu părinții consacrată cărții marelui pedagog **Cartea pentru părinți**.

La această consfătuire părinții au dezbătut diferite probleme în legătură cu educația în familie și autoritatea părinților, educarea în spiritul disciplinei, organizarea jocurilor în familie, educarea prin muncă a copiilor, legătura părinților cu școala. Un reprezentant al Casei copilului, a arătat rolul educației. În încheiere, a luat cuvântul inspectorul de la secția de învățământ a raionului, L. V. Borovikova, care a subliniat rolul părinților în creșterea unei generații noi, demnă de epoca comunismului.

La întărirea legăturii cu părinții a contribuit și consfătuirea cu părinții asupra revistei „Familia și școala”.

Cercetînd numerele revistei din ultimii ani, lucrătorii bibliotecii au selecționat

pentru discuții următoarele probleme: puterea și autoritatea părinților; educația prin muncă și pentru muncă; formarea aptitudinilor și deprinderilor culturale ale copiilor.

Datorită acțiunilor întreprinse pentru popularizarea manifestării, (invitații, anunțuri, discuții individuale cu părinții, etc.) la consfătuire au participat peste 400 de persoane. Părinții au împărtășit din experiența lor în educația copiilor și au arătat cum îi ajută în această privință revista „Familia și școala”.

*

Una din laturile principale ale activității bibliotecilor sovietice este sădirea în rîndul tinerilor a dragostei față de muncă.

O experiență interesantă a dobîndit în această direcție biblioteca școlii medii nr. 34 din Tihorețk, care organizează cu mult succes seri închinată tehnicii și științei.

Pentru buna organizare a acestor acțiuni, bibliotecara s-a atras pe profesorii de fizică și pe elevii claselor superioare, membri ai cercurilor de fizică și tehnică, cu ajutorul cărora se întocmesc programele acțiunilor.

O asemenea manifestare s-a deschis cu o scurtă conferință intitulată **Despre folosul lecturii cărții tehnice**, ținută de profesorul de fizică M. N. Gavrilenko, după care, cîțiva elevi au povestit despre cărțile citite. Manifestarea s-a încheiat cu proiecția filmului „Uzina automată și radiolocația”. Rezultatele acestui gen de manifestări se vădesc în faptul că elevii solicită într-un număr mai mare cartea de știință.

Manifestări de acest gen sînt organizate și pentru elevii claselor inferioare. O asemenea acțiune a fost închinată unor capitole din cartea **Povestiri despre cele ce ne înconjoară**. Cu ajutorul tineretului s-au întocmit afișe. Unul din afișe cuprindea programul acțiunii, altul problemele ce urmau să fie discutate, iar un al treilea afiș cărțile ce trebuie să fie citite.

Un rol important în dezvoltarea dragostei față de muncă îl au consfătuirile cu

cititorii asupra cărților care povestesc despre eroismul oamenilor sovietici. Astfel biblioteca școlii nr. 53 din Timășevsk a organizat o consfătuire cu elevii din clasa X-a asupra romanului **Bărbăție** de Vera Kettlinskaia.

La organizarea acțiunii, biblioteca a atras un larg colectiv alcătuit din profesorii de literatură și limba rusă, organizația comsomolistă, colectivul gazetei de perete ș.a. Cu ajutorul colectivului, cartea a fost larg popularizată și citită de majoritatea elevilor. Tot cu sprijinul colectivului s-au stabilit apoi următoarele teme care să fie puse în discuție: principala idee a romanului, importanța sa educativă, cum a arătat autorul rolul organizator și inspirator al partidului în construirea noului oraș, chipul comunistului, chipul tinerilor constructori, problemele prieteniei, ale relațiilor familiare și de colectiv, viața de astăzi a Komsomolskului.

În desfășurarea activității îndreptată spre atragerea atenției tineretului spre cartea de tehnică și producție, bibliotecile sovietice folosesc și alte metode ca, de pildă, expoziția de cărți. La școala medie nr. 35 din Tihorețk se amenajează expoziții separate pentru clasele inferioare și superioare. Pentru cei din clasele superioare se expun cărți de știință popularizată despre fizică, chimie, tehnică, agricultură. De un succes deosebit s-a bucurat expoziția: **In ajutorul tinerilor constructori și tehnicieni**, în care pe lângă cărți s-au expus și diferite modele de avioane, radio, corăbii, etc.

În afară de expoziții sînt importante și afișele. Astfel afișul pentru recomandarea cărții **Ce să fii?** de E. Permiak, avea după enunțarea titlului cărții și a autorului următorul text: „Această carte îți povestește despre meserii interesante. Din ea vei afla despre munca șoferului, cum se construiesc drumuri și cum se ridică construcțiile. Citește această carte interesantă. Ea te va ajuta să-ți alegi calea vieții“.

*

Unul din telurile urmărite de biblioteca raională din Uriț este dezvoltarea dragostei

pentru carte și educarea copiilor pentru o lectură aprofundată.

Pentru a deprinde elevii să-și aleagă singuri cărțile de care au nevoie și să studieze în mod independent, se obișnuiește ca la începutul anului școlar elevii claselor mici să vină împreună cu profesorii la bibliotecă. Aici, micului cititor i se arată biblioteca și un afiș în care sînt descrise regulile de folosire a bibliotecii. Afișul are următorul conținut: „Ține minte aceste reguli și povestește-le prietenilor!“ Cărțile sînt împrumutate pentru 10 zile. Nu ai voie să le reții mai mult. Cartea este așteptată de prietenii tăi! Păzește cartea! Nu îndoii colțurile, nu rupe paginile, nu scrie pe carte!“

După vizitarea bibliotecii, se obișnuiește să se povestească apoi copiilor cît de mult a citit Pușkin, Cehov, Gorki, cum aprecia Lenin importanța cărții, drumul pe care-l parcurge cartea pînă ajunge la bibliotecă. Se organizează de asemenea excursii cu copii la tipografii, unde ei au prilejul să vadă cum se tipăresc cărțile, ziarele și revistele.

Pentru educarea copiilor în spiritul respectului față de carte se folosește un afiș despre cititorii buni și răi. Pe afiș sînt desenați doi școlari: un copil ordonat stă la masă cu cartea în față, în timp ce o fetiță neglijentă se uită la cartea din care foile zboară pe jos. Urmează apoi o listă cu copii disciplinați și cu cei neglijenți în păstrarea cărții.

În afară de educarea atitudinii atente față de carte, lucrătorii bibliotecii raionale din Uriț sînt preocupați și de formarea unei lecturi organizate în rîndul acestora. De aceea, discutînd cu micii cititori, bibliotecarii le vorbesc despre autori, ce cărți au mai scris aceștia. Pentru a ajuta pe copii să înțeleagă mai bine cele citite ei sînt adeseori întrebați de ce cartea are titlul respectiv.

În scopul unei mai bune cunoașteri a cărților, li se propune copiilor să-și facă un fel de jurnal de lectură. Elevii din clasa 2-a înscriu în acest jurnal data cînd au citit cartea, numele autorului, titlul și fac

un desen conform cu conținutul cărții. Astfel, eleva Iulia Silina, citind cartea lui Schwartz, **Eleva din clasa întâi** a desenat clădirea unei școli. Pentru elevele din clasele 3 și 4 li se cere să mai adauge în afara datelor de mai sus și numele eroilor. Incepînd cu clasa 5-a copiii expun pe scurt cele citite, insistînd asupra pasajelor care i-au impresionat mai mult.

De multe ori însă copiii spun că nu știu cum să scrie o părere despre cărțile citite. În acest scop lucrătorii bibliotecii raionale din Uriș au întocmit un ghid intitulat: „Cum să scriem o părere“. Ghidul arată necesitatea de a citi cartea cu atenție, de a medita asupra celor citite, etc. după care sînt reproduse ca model cîteva păreri mai reușite exprimate de copii.

La sfîrșitul anului școlar se strîng jurnalele de lectură ale copiilor, care formează obiectul unei expoziții: „Ce și cum am citit în cursul anului școlar.“

Tot pentru a învăța și deprinde micii cititori cu o lectură sistematică s-au în-

locmit liste de recomandare, fișiere, albume și expoziții. Pentru cei de vîrstă mică, s-a alcătuit o listă de recomandare ilustrată: **Ce trebuie să citească elevii din clasele I—II** și un fișier ilustrat **Să ne alegem cartea după desen**. La dispoziția cititorilor de vîrstă mijlocie se află un fișier cu mai multe rubrici, unde majoritatea fișelor sînt adnotate. Pentru elevii mai mari sînt organizate fișiere pe teme, precum și catalogul sistematic. Pentru a-i învăța pe elevi asupra modului de folosire a catalogului sistematic, s-a întocmit un afiș cu titlul: **Cum să ne folosim de catalogul sistematic**. Un bibliotecar este în permanență de serviciu la catalog și ajută pe elevi cum să-și aleagă practic cartea.

Scurta trecere în revistă a cîtorva din formele folosite de bibliotecarii sovietici pentru educarea comunistă a tinerilor constituie un nou prilej pentru lucrătorii bibliotecilor noastre de a îmbogăți gama metodelor în munca cu micii cititori.

ȘTIRI

● Biblioteca publică de stat „Saltikov Șcedrin“ popularizează în mod sistematic Hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.U.S. din iunie crt., precum și materiale în legătură cu cunoștințele tehnice.

În acest scop, secția de informare bibliografică trimite informații în scris despre cărțile noi pe diferite specialități. De asemenea, editează o colecție de indici bibliografici „Ce să citească muncitorul pentru ridicarea calificării“. Pentru informarea colectivelor din întreprinderi a personalului științific și tehnic și a bibliotecilor din Leningrad, biblioteca editează lunar cataloage asupra cărților noi de știință, fizico-matematici, chimie, geologie și tehnică. Anual, apar cataloage ale revistelor străine intrate în bibliotecă.

În 1959, Biblioteca a editat un indicator bibliografic al cărților străine de chimie

și tehnologie chimică intrate în bibliotecă în perioada 1957—1958.

● Biblioteca ținută din Drezda a organizat cu prilejul „Săptămîinii cărții“ o „zi a ușilor deschise“ cu care prilej s-a putut vizita întreaga bibliotecă, explicîndu-se vizitatorilor sistemul ei de organizare. Totodată la bibliotecă s-a mai organizat o întîlnire între scriitorii din Drezda și lucrătorii bibliotecii. Bibliotecarii au fost foarte bucuroși să afle astfel dorințele speciale ale scriitorilor, arătîndu-se totodată celor tineri ce surse importante de studii le oferă biblioteca. Întîlnirile dovedindu-se foarte rodnice, s-a hotărît ca ele să se organizeze mai des. Tot cu prilejul „Săptămîinii cărții“ în sala de lectură a fost întocmită o expoziție de **Lucrări bibliofile din producția R.D.G.**

CARTEA
SOVIETICĂ

in
Biblioteca Centrală de Stat
a R.P.R.

GETTA ELENA RALLY

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a schimbat radical viața culturală a vechii Rusii țariste, răspîndind în proporții uriașe cartea, cultura luînd astfel un avînt fără precedent, în toate privințele. În U.R.S.S., cărțile de seamă apar în zecile de limbi ale popoarelor conlocuitoare, tirajul global al cărților editate în 1956 de exemplu, depășind un miliard o sută de milioane de exemplare, adică circa 6 exemplare pe cap de locuitor.

Numărul titlurilor publicate de editurile sovietice a crescut în fiecare an. În 1958 de exemplu, s-au publicat 68.000 titluri, față de 60.600 în 1957, iar anul acesta numai de la 1 ianuarie — 1 octombrie, numărul titlurilor apărute a atins 56.877, ceea ce înseamnă că pînă la sfîrșitul anului numărul cărților tipărite va depăși probabil enorma cifră de 72.000 titluri.

Cifrele de mai sus oglindesc amploarea activității editoriale în marea Țară a socialismului, care este prima în lume în ceea ce privește producția de carte. Trebuie să subliniem că activitatea editorială sovietică îmbrățișează toate domeniile: ideologic, economic, politic, științific, tehnic sau literar și că cultura sovietică se prezintă ca o cultură omogenă, completă și universală, interesînd întreaga omenire.

Pentru țările socialiste, cultura sovietică este îndreptarul luminos pe calea construirii socialismului.

Biblioteca centrală de Stat, care îndeplinește funcția de bibliotecă națională a Re-

publicii Populare Romîne și de principală bibliotecă enciclopedică publică, urmărește cu scrupulozitate înzestrarea colecțiilor sale cu tot ce poate interesa pe cititorul de la noi din activitatea editorială sovietică.

Inzestrarea bibliotecii cu cărți în limba rusă se face pe cale de schimb și de achiziții. Potrivit convenției culturale dintre R.P.R. și U.R.S.S., Biblioteca centrală de Stat face schimb cu Biblioteca de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin” din Moscova, primind cărți și publicații periodice reprezentative din toate ramurile științelor și culturii sovietice.

Biblioteca centrală de Stat a căutat să-și lărgască sfera relațiilor sale, stabilind pînă în prezent legături de schimb cu cele 27 biblioteci și institute științifice sovietice ca: Biblioteca Academiei de științe a U.R.S.S., Biblioteca pentru literatură străină, Biblioteca centrală medicală, Biblioteca centrală agricolă, etc. Un schimb activ de publicații se realizează și cu un număr de biblioteci republicane (din Kiev, Riga, Kaunas, Chișinău, Tbilisi etc.), precum și cu bibliotecile universitare din Moscova, Leningrad, Lvov etc.

Cu aceste biblioteci, schimbul se efectuează potrivit profilului fiecăreia din ele: cu cele republicane se face schimb de publicații reprezentative din producțiile de tipar respective, iar cu cele universitare și cele ale instituțiilor specializate, lucrări științifice. Cu toate bibliotecile se face

schimb de lucrări bibliografice, bibliologice etc.

Iată câteva titluri de cărți în limba rusă din cele peste 2800 volume și 865 reviste și ziare (în 10.315 exemplare) primite prin schimb de către Biblioteca centrală de Stat în primul semestru al anului 1959: Galanin, A. D. **Teoria reactorilor nucleari, Istoria Indiei, Istoria Chinei, Istoria orașului Sverdlovsk, Popoarele Americii**, vol. II, **Formarea statului lituanian**, Vavilov N. I.: **Opere alese în cinci volume**, vol. 1, Gorki, A. M.: **Opere în limbi străine (Bibliografie)**, Mațuev, N.: **Beletristica, Bibliografie vol. 2 (1946—1953)**. (**Literatura popoarelor din U.R.S.S.**), **Istoria literaturii bulgare din secolele XIX—XX, Enciclopedia pentru copii, Stendhal: Opere** vol. 5—6, Heine, H.: **Opere**, vol. 6—9, **Dicționar ruso-arab, Dicționar ruso-chinez, Dicționar ruso-englez, Dicționar bengalo-rus, Dicționar naval, Pregătirea manuscriselor pentru editare**, etc.

Biblioteca centrală de Stat achiziționează prin comenzi, atât de pe piața internă, cit și din U.R.S.S. lucrările de referință, uzuale și acele opere din care este necesar ca biblioteca să aibă mai multe exemplare, precum și eventuale lucrări, care nu s-au parvenit prin schimb. În fine, biblioteca își completează prin anticariat colecțiile de cărți sovietice apărute mai de mult.

Descrierile bibliografice ale cărților în limba rusă se fac cu caractere rusești. Pentru a fi ușor inserate în catalogul general al cărților, în care succesiunea acestora este determinată de alfabetul latin, cuvîntul de ordine (numele autorului sau primul cuvînt din titlu pentru cărțile anonime) se transcrie pe fișă cu caractere latine, obținîndu-se astfel prezentarea într-un singur catalog a întregului complex de opere ale autorilor sovietici, independent de criteriul lingvistic sau felul de scriere în care sînt publicate.

Deosebit de aceasta, pentru a grăbi procesul de comunicare a cărților sovietice nou intrate, s-a alcătuit un catalog separat al cărților în limba rusă, cu ajutorul fișelor tipărite, editate de Knijnaia Palata, din

care se primesc concomitent cu intrarea cărților în bibliotecă, și cite două serii de fișe neadnotate și alte două serii de fișe adnotate de Biblioteca „V. I. Lenin“.

Fișele tipărite sovietice, alcătuite după cele mai noi metode de descriere a cărților pot constitui un îndreptar pentru întocmirea oricăror fișe tipărite.

Toate cărțile în limba rusă intrate în colecțiile Bibliotecii centrale de Stat sînt incluse apoi și în Catalogul colectiv al cărților străine intrate în bibliotecile din R.P.R., devenind astfel cunoscute cititorilor din bibliotecile din țară, cărora le pot fi comunicate prin împrumutul interbibliotecar.

Operele scriitorilor romîni clasici și contemporani sînt traduse în diferitele limbi ale popoarelor U.R.S.S., pe lângă alte lucrări privitoare la țara noastră.

Informațiile despre aceste tipărituri sînt obținute de Biblioteca centrală de Stat direct de la Knijnaia Palata, prin schimb de descrieri bibliografice. Potrivit recomandărilor Conferinței bibliografice, ținută la Varșovia în septembrie 1957, țările participante, efectuează schimb de descrieri bibliografice ale cărților și articolelor din periodice privitoare la țările respective. Fiecare țară participantă la conferință primește astfel un ajutor apreciabil pentru completarea bibliografiei naționale.

Biblioteca centrală de Stat a primit pe această cale un însemnat număr de descrieri bibliografice atât asupra lucrărilor despre țara noastră cit și traducerile publicate în U.R.S.S. din operele scriitorilor romîni, ca de pildă: Eminescu, M.: **Poezii**, Caragiale, I. L.: **O scrisoare pierdută**, Sadoveanu, Mihail: **Mitrea Cocor**, Arghezi, Tudor: **Versuri**, Beniuc, M.: **Poezii**, Botez, Demostene: **Calea spre comunism (Versuri)**, Stancu, Z.: **Desculț**, etc.

La rîndul ei, Biblioteca centrală de Stat a pus la dispoziția Bibliotecii „V. I. Lenin“ descrieri bibliografice despre lucrările sovietice traduse în limba romînă sau cele privitoare la U.R.S.S., apărute în țara noastră.

Biblioteca centrală de Stat este înzestrată cu publicații periodice (reviste și ziare

sovietice din toate domeniile): **Dokladi Akademii Nauk SSSR, Izvestia Akademii Nauk SSSR, Atomnaia energia, Jurnal experimentalnoi i teoreticeskoi universiteta, Jurnal vişşii nervnoi deiatelnosti imeni I. P. Pavlova, Izvestia vişşih ucebniih zavedenii, Problemi vostokovedeniia, Mirovoia ekonomika i mejdunarodnie otnoşeniia, Sovremennii vostok, Sovetskii profsoiuzi** și care reprezintă instrumente de informare din cele mai valoroase. Pentru documentarea cercetătorilor în domeniul științelor sociale și umanistice se folosesc pe scară largă publicațiile periodice: **Komunist, Partiniia jizn, Inostrannaia literatura, Mejdunarodnaia jizn, Vestnik istorii mirovoi kulturı, Voprosi ekonomiki, Voprosi filosofii, Voprosi istorii,** etc. etc.

Periodicele sovietice sînt de asemenea inserate în cele două publicații editate de Biblioteca centrală de Stat, cele primite prin abonament în Repertoriul periodicelor străine abonate de bibliotecile din R.P.R., iar cele intrate pe calea schimbului în Repertoriul periodicelor străine primite prin schimb de bibliotecile din R.P.R., în curs de apariție.

Catalogul de fișe adnotate ale articolelor din periodicele sovietice, primite de la Knižnaia Palata, dă posibilitatea bibliotecii să semnaleze și să recomande articolele cele mai însemnate din aceste periodice.

În sălile de lectură ale bibliotecii, cartea sovietică, atît în limba rusă cît și în traducere romînă, este consultată în proporție de 40% (științe sociale), 30% (știință și tehnică), 30% (literatură).

De o largă circulație se bucură lucrările din domeniul științelor sociale, care se află la dispoziția cititorilor în sălile de lectură și anume: Lenin, V. I.: **Opere, Istoria P.C.U.S. vol. 1—3, Materialele Congresului al XXI-lea, Hruşcirov, N. S.: Cu privire la cifrele de control. Raport la Congresul al XXI-lea, Hruşcirov, N. S.: Spre victorie în întrecerea paşnică cu capitalismul, Manualul de economie politică, Istoria filozofiei, vol. I, Micul dicționar filozofic, Dicționarul politic, etc. etc.** Lucrările de amploare ca: **Istoria universală în zece volume, din care**

s-au tradus primele două volume, se consultă nu numai de specialiști, ci și de orice cititor dornic să-și îmbogățească cunoștințele.

În ceea ce privește știința și tehnica, lucrările: **Boļşaiia mediŭnskaia eñfiklopedia. Masinostroenie eñfiklopediceskii spravocnik, Kratkaia eñfiklopedia „Atomnaia energia“** oferă cititorilor informații prețioase despre stadiul de dezvoltare actuală a disciplinei respective în știința mondială. Cititorii cercetează în permanență lucrări ca: Blohințev, D. I.: **Bazele mecanicii cuantice, Spolski, V. I.: Fizica, Friş, S. E. și Timoreva A.: Curs de fizică generală, Zammerfeld, A.: Structura atomului și a spectrului, Ioffe, A. F.: Semiconductorii în fizica nucleară, Veselov, M. G.: Teoria cuantică elementară a atomilor și a moleculelor, după cum manifestă cel mai viu interes pentru lucrările recente ca: Drumul spre cosmos, Materiale din ziarul „Pravda“ despre cei trei sateliți artificiali ai Pămîntului, Sternfeld, A. A.: De la sateliții artificiali la zboruri interplanetare, Arlaziv, M. S.: K. E. Tiofkovski — Viața și activitatea. Electronica semiconductorilor, Smidt, O. Iu.: Patru lecții despre teoria originii Pămîntului, Agricultură și fiziologia plantelor, Chimia și educația științifico-atee etc. etc.**

Biblioteca centrală de Stat practică și împrumutul interbibliotecar cu bibliotecile din U.R.S.S. Astfel, s-a obținut pe această cale de la Biblioteca de Stat a R.S.S. Gruzina din Tbilisi, în legătură cu influența lui Antim Ivireanul peste hotare și anume în țara lui de origine, Georgia, lucrarea: Sarasidze H. G.: **Prima tipografie din Gruzia (1709—1722)**, Tbilisi, Editura Academiei de științe a R.S.S. Gruzina, 1955. Această tipografie a fost înființată de ucenicul lui Antim Ivireanul, Mihail Istvanovici.

În concluzie, se poate afirma că Biblioteca centrală de Stat cuprinde de pe acum un bogat și reprezentativ fond de cărți și periodice sovietice, oglindind toate domeniile de activitate ale celei mai avansate științe și culturi din lume.

DIN ISTORICUL BIBLIOTECILOR

NOASTRE

Activitatea unei biblioteci sindicale, acum o jumătate de secol

Fără îndoială că setea de cultură a muncitorimii a contribuit într-o mare măsură, la dezvoltarea bibliotecilor publice din țara noastră. La începutul secolului nostru, numărul bibliotecilor era extrem de redus, neputînd fi cercetate decît de anumite categorii de intelectuali, inaccesibile păturilor muncitorești. În fața acestei situații, organizațiile sindicale s-au străduit să creeze în cadrul lor biblioteci cu fonduri variate de cărți și care în unele cazuri s-au dezvoltat, ajungînd să depășească, cel puțin sub raportul frecvenței, multe din bibliotecile publice existente atunci. Acum 50—60 de ani, numărul total al bibliotecilor publice era mai mic decît al bibliotecilor sindicale, deoarece în multe localități existau atîtea biblioteci muncitorești cîte organizații sindicale funcționau în localitatea respectivă. Datele istorice privitoare la începuturile organizării mișcării sindicale din țara noastră, indică prezența unor sindicate în localitățile de însemnătate administrativă redusă, fiecare avînd și o mică bibliotecă pentru membrii săi. Astfel, în orașul Călărași, către sfîrșitul secolului trecut s-a înființat un sindicat al lucrătorilor cizmarî, între ale cărui prime acțiuni întîlnim organizarea unei biblioteci cu cerc de lectură. Asemenea exemple sînt numeroase și ar fi interesant ca ele să fie scoase la iveală pentru a stabili cu certitudine că, în țara noastră, clasa muncitoare a fost aceea care a creat și a susținut curentul pentru înființarea de biblioteci.

Și acum să venim la cîteva concretizări care ilustrează în modul cel mai elocvent această teză.

La 1 (14) noiembrie 1908 a apărut primul număr al ziarului **Muncitorul Căilor Ferate** „organ lunar al intereselor muncitorilor de toate categoriile din Căile Ferate Romîne“. În articolul prim se arăta că scopul publicației este, între altele, „de a urmări educația sindicală (a lucrătorilor ceferiști) care este singura educație sănătoasă pentru lupta ce se va întreprinde în vederea cîștigării reformelor“. Era bineînțeles vorba de lupta pentru revendicări care nu puteau fi satisfăcute decît pe calea unor reforme. Iar una din armele de luptă pentru atingerea obiectivelor urmărite era cartea. Ziarul atrăgea atenția muncitorilor asupra bibliotecii ce funcționa pe lîngă sindicat, aducîndu-le la cunoștință că-și pot procura cu împrumut „volume și broșuri ca să citească în mod cu totul gratuit“, avînd doar obligația ca la cerere să prezinte bibliotecarului „cartea de membru și ultima chitanță de cotizație“. Precizarea gratuității era probabil necesară în contrast cu anumite biblioteci publice unde accesul era legat de obligativitatea unei contribuții bănești, fie sub forma unei taxe de împrumut, fie ca o cotizație mensuală.

Anunțul din **Muncitorul Căilor Ferate** privitor la bibliotecă preciza ca o regulă a împrumutului acasă la cititor, că „un volum se poate ține 2 săptămîni, iar broșurile o săptămînă“. În anul următor, constatîndu-se că aceste termene aveau un caracter prea limitativ, s-a dispus să fie prelungite la o lună și respectiv două săptămîni. Împrumuturile se acordau tuturor membrilor în serile cînd sindicatul ținea ședință săptămînală.

Interesul pentru carte și bibliotecă era inseparabil legat de întreaga acțiune sindicală. Datele pe care le găsim în **România Muncitoare** (nr. 22, 10 ianuarie 1910) în această privință sînt edificatoare. În acel număr a apărut un articol intitulat **Rolul cultural al sindicatelor ceferiste** în care autorul ține să sublinieze în mod special că activitatea bibliotecii se dezvoltă într-o vreme cînd „stăpînirea desființînd dreptul de asociație pentru muncitorii statului, comite o îndoită crimă”, cea de a doua fiind interdicția dreptului „la ridicarea nivelului lor moral și cultural”.

În ciuda acestor măsuri arbitrare, sindicatele ceferiștilor din Capitală și din provincie continuă să-și organizeze biblioteci care deserveșc pe membrii săi cu tot felul de cărți, îndeplinind astfel unul din rolurile principale ale mișcării sindicale — acela de a aduce lumina culturii printre muncitori.

Și acum, cîteva amănunte asupra felului în care biblioteca ceferiștilor din București își îndeplinea această sarcină, — cifrele fiind extrase din registrul acestui sindicat.

Fondul bibliotecii nu era prea mare la vremea aceea — și nici nu putea să fie dacă ținem seama în primul rînd, că producția editurilor acum o jumătate de secol, pe lîngă că era redusă, mai cuprindea și o categorie de cărți sub orice nivel și care nu puteau intra în componența unei biblioteci muncitorești. În al doilea rînd, sindicatele erau sărace și fondurile de achiziție se rupeau din cotizații, care nici ele nu erau prea îndestulătoare, trebuind să acopere și alte nevoi curente ale organizației. Totuși, în anul 1910, biblioteca sindicatului muncitorilor ceferiști număra 236 volume, colecții de ziare și broșuri obținute parte prin cumpărare, parte prin donații. Repartiția tematică a fondului se prezenta după cum urmează: 152 volume „literatură beletristică romînă și traduceri conținînd teatru, poezii, nuvele și romane, filosofie, critică literară și științifică, economie politică etc.; 53 broșuri tratînd diferite chestiuni; și 31 colecții de reviste și ziare”.

În ce privește revistele, biblioteca a asigurat cele publicații care puteau contribui la educarea muncitorimii. Colecția revistei **Contemporanul** era cel mai des cerțată; după ea venea revista **Sănătatea** cu sfaturi și îndrumări de medicină populară. Mult citită era și revista **Critica socială**. E de remărcat că singura colecție de publicație literară care se afla în posesia bibliotecii, revista **Semănătorul** și care avea un fel idilic de a prezenta viața, nu era cerută de muncitorii ceferiști. După statistica **Romîniei Muncitoare** în 3 ani această colecție a fost solicitată numai de 2 cititori.

Evident, aceste cifre nu pot să dea o imagine completă a nivelului cultural și politic al muncitorilor ceferiști. Autorul documentarului din **România Muncitoare**, preciza de altfel că „o bună parte din membrii săi (sindicaliștii, N.R.) mai au acasă mici biblioteci compuse din volume și broșuri din toate domeniile”, drept care solicita ca aprecierea stării lor culturale să se facă deci ținîndu-se seama și de acest amănunt. Și adăuga: „Rezultatul acestei îndrumări (N. R. **E vorba de îndrumarea organelor sindicale spre cultură pe calea cititului**) s-a putut vedea din ridicarea intelectuală a muncitorilor ceferiști, cari fie de pe tribuna sindicatului, fie în mici cercuri răzlețe, discută cu pricepere nevoile clasei muncitoare”.

Această operă de educație a muncitorimii, guvernele burghezo-moșierești au încercat s-o împiedice, suprimînd dreptul de organizare în sindicate, crezînd că astfel vor înăbuși și dorința maselor de a se cultiva. Desigur, marea majoritate a oamenilor muncii a fost împiedicată în trecut să-și satisfacă setea de cultură, dar asta n-a făcut decît doar să amîne prăbușirea orînduirii burgheze, neputînd să evite acest deznodămînt firesc. Marele număr de biblioteci create în anii regimului nostru popular și zecile de milioane de cărți care circulă în popor prin intermediul lor, sînt o mărturie vie a satisfacerii nevoii de cultură a maselor, care-și trag din lectura cărților o bogată experiență și imbold în lupta pentru formarea unei vieți libere și îmbelșugate.

O CARTE REVOLUȚIONARĂ ÎN BIBLIOTECA COLEGIULUI NAȚIONAL „SF. SAVA“

DIMA DRĂGAN CORNELIU

În bogatul fond de publicații al vechii Bibliotecii naționale de la Sf. Sava se afla, în preajma anului 1848, și un exemplar din cunoscutul pamflet al marelui revoluționar iacobin J. P. Marat: *Les chaînes de l'esclavage* (Lanțurile sclaviei)¹⁾, apărută în 1774 la Londra²⁾.

„Mulți au văzut în această carte, — afirmă unul din biografiile lui Marat — un fel de tratat practic la îndemina viitorilor revoluționari, în care se găsesc înșirate, analizate și comentate diferitele probleme ale strategiei insurecției. Cu siguranță, Karl Marx a consultat și el adesea această carte, fiindcă poseda un exemplar adnotat cu grijă. Se știe de asemenea, că în zilele noastre, istoricii sovietici sînt de acord considerînd lucrarea lui Marat ca o primă încercare de a crea în sec. 18 o adevărată teorie a revoluției“, Marat formulînd pentru prima dată ideea înaintată a insurecției armate și a dictaturii revoluționare.

Prezența unei cărți revoluționare, interzisă de cenzura statelor feudalo-absolutiste din Europa, în biblioteca națională de la Sf. Sava, neliniștește profund pe guver-

nanții de atunci. Barbu Dimitrie Știrbei, noul domn al Țării Românești, speriat de amploarea revoluției din 1848, alcătuiește la 10 ianuarie 1850 o comisie compusă din „dumnealor actualul și fostul Directori ai școalelor Paharnicul Costache Brăiloiu și Clucerul Petrache Poenarul și Directorul Departamentului treburilor din lăuntru“, care urma să cerceteze „vremea în care s-a îngăduit băgarea acestei cărți în bibliotecă“ și să revizuiască toate celelalte cărți „aflate acolo spre dovedire de să mai găsesc și alte asemenea“³⁾ și „de vor mai fi de fire, care să nu erte a figura în bibliotecă, să se osebească“⁴⁾.

Întrebat asupra provenienței lucrării lui Marat, Iosif Genilie, bibliotecarul colegiului, răspunde Eforiei la 16 ianuarie 1850⁵⁾ indicînd ca donator pe „răposatul Stavrache Niculescu“. Pamfletul marelui conducător iacobin a intrat în rafturile bibliotecii naționale în luna august 1846 „din preună și cu alte cărți de fizică“⁶⁾, ce „s-au primit din țările în care erau și instrumentele de fizică și chimie, datorite de răposatul, fără vre-o listă“⁷⁾.

¹⁾ Marat: *Les chaînes de l'esclavage*. T. 1, în-8°, ed. I-a, Paris, 1833. În Catalog de cărțile franceze, romine, elenești, grecești, germane, engleze, ungurești, slavonești, ebrești, arăbești și turcești, care se află în biblioteca Colegiului Național. Tomul II (Biblioteca franceză, romină, elenică, grecească, germană, engleză, ungarică, slavonă, ebraică, arabică și turcească. București, În Tipografia Colegiului Sf. Sava, 1874, p. 196.

²⁾ Lucrarea a apărut și în două ediții franceze: 1792 și 1833.

³⁾ Arhivele Statului. Arh. M. Instrucțiunii (T. Romînească) Arhiva nr. 2150/1850, f. 1 r.

⁴⁾ Idem f. 6 r.

⁵⁾ Răspunsul lui Genilie la adresa Eforiei nr. 37 din 10 ianuarie 1850 a fost datat

pînă azi greșit: „16 ianuarie 1846“ — în lucrarea Catalogul sistematic al bibliotecii Mitropoliei din București de M. Anineanu, apărut în Studii și cercetări de bibliologie Buc., 1 (1955), p. 119 și „16 ianuarie 1847“ — în lucrarea „N. Bălcescu E. Winterhalder și biblioteca Magazinului istoric de N. Liu — apărut în Studii și cercetări de bibliologie, Buc., 2 (1957), p. 138 și nota 1., deoarece ambii cercetători au cunoscut numai copia din Ms. nr. 2688 f. 2 r. — 3 r. Originalul, datat „16 ianuarie 1850“ a fost identificat de noi la Arhivele Statului din București, Arh. Instrucțiunii (T. Romînească), dos. nr. 2591/1849, f. 52 r. și 57 r.

⁶⁾ Arhivele Statului Arh. M. Instrucțiunii (T. Romînească) Arh nr. 2591/1849, f. 52 r.

⁷⁾ Biblioteca Academiei R.P.R. Ms. nr. 2688, f. 52 r.

Toate acestea ne fac să presupunem că Stavrache A. Niculescu, despre care nu ne-a rămas nimic în documentele epocii, a fost profesor de fizică și chimie la o școală particulară din București, deoarece **Almanahul Statului** nu-l menționează ca profesor la nicio școală de stat. Lucrarea lui Marat, în ediția franceză din 1833, — prețioasă prin raritatea ei, — a fost achiziționată probabil în anul apariției sau în anii imediat următori. În tot cazul prezența unei lucrări atât de revoluționare în biblioteca unui cărturar român, ne întărește convingerea că intelectualitatea progresistă din Țara Românească (bineînțeles nu în totalitatea ei) avea în preajma anului 1848 o cultură revoluționară bine formată, ancorată în cele mai valoroase tradiții revoluționare ale poporului nostru și ale Franței anilor 1789—1793.

În sala modestă a bibliotecii, deschisă publicului bucureștean în luna iunie a anului 1838⁸⁾, cărturarii progresiști, viitorii participanți la revoluția din 1848, au aflat de la marele revoluționar iacobin, că poporul împilat și asuprit de veacuri are dreptul sînt de a se răscula împotriva asupritorilor și că numai talazurile revoluției populare pot spăla omenirea de rușinoasa mîrobire a omului de către om.

De altfel, cu mulți ani înaintea revoluției din 1848, începuseră să circule în Țara Românească numeroase lucrări franțuzești interzise de cenzură, apărute în timpul sau după revoluția de la sfîrșitul „veacului luminilor“. Astfel, Telegescu și Serghiescu, participanți la complotul din 1840, porniți să răscoale poporul din ținutul Olteului, „sînt găzduiți la Cerneți (timp de patru zile) de un profesor Brezoianu care le dă cărți franceze oprite de cenzură“⁹⁾.

N. Bălcescu, ca și marele său înaintaș

J. P. Marat, a pus un deosebit accent pe atragerea maselor la revoluție și a preconizat organizarea unei propagande revoluționare active și permanente în sinul poporului.

„Pentru acest lucru el preconiza o instituție originală: Comisarii. Ideia îi venea desigur de la comisarii trimiși în timpul revoluției franceze de Convențiune, ca să facă propagandă în armată. Bălcescu aplică aceasta la sate“¹⁰⁾. Într-una din epistolele sale către Barbu Dimitrie Știrbei, C. A. Rosetti amintește și de „declarația drepturilor omului din anul mîntuirii 1793“¹¹⁾, care a înfricoșat pe toți despoții aceluia sfîrșit de veac.

În general, toți revoluționarii pașoptiști, au cunoscut istoria și literatura revoluției franceze din 1789—1793, fiind adînc influențați de ideile progresiste ale teoreticienilor și conducătorilor acesteia.

După înfrîngerea revoluției din 1848 din Țara Românească, o mare parte din revoluționarii s-au refugiat la Paris. Cei rămași în țară au fost interniți și surghiuniți pe la diferite mănăstiri.

Încrăzători în puterea uriașă a poporului, care va ști să-și croiască în veac, prin forță, drum spre libertate, cărturarii continuă lupta. Astfel, istoricul și publicistul C. D. Aricescu, participant la revoluția din 1848, exilat în toamna lui 1848 la Mănăstirea Snagov, traduce multe lucrări revoluționare apărute la răspîntiile veacului al XVIII-lea: **Despre originea inegalității între oameni** de J. J. Rousseau, **Despre originea religiilor** etc. Acum se încearcă, probabil și traducerea în romînește a pamfletului lui J. P. Marat: **Lațurile sclaviei**. În acest scop C. D. Aricescu a împrumutat de la biblioteca colegiului, contrar regulamentului de funcționare a bibliotecii¹²⁾ celebrul pamflet al lui Marat.

⁸⁾ Romania, 133 (1838), p. 529—530.

⁹⁾ P. P. Panaitescu: **Contribuțiuni la o biografie a lui N. Bălcescu**, Buc., 1923, p. 21.

¹⁰⁾ P. P. Panaitescu, Op. cit. p. 75.

¹¹⁾ C. A. Rosetti — **A doua epistolă Domnului Barbu Știrbei răspuns la ofisul său din 17 octombrie, nr. 1389, pentru deschiderea școalelor**. Paris, 1850, decembrie 1., p. 38 și 53—54 (cu caractere cirilice).

¹²⁾ Romania, 133 (1838), p. 521—530.

Regulamentul prevedea că „Nu se vor da cărți nimănui afară din bibliotecă“. Faptul că Geniile a împrumutat lui C. D. Aricescu, contrar normelor generale, lucrarea lui Marat, de altfel prea revoluționară pentru a fi înțea în acest așezămînt, ne face să credem că însuși bibliotecarul colegiului a manifestat simpatie pentru revoluția de la 1848, cu toate că nu a participat direct.

În împrejurări necunoscute nouă, dar pe care le putem presupune¹³⁾, oficialitățile aflînd de existența acestei lucrări în bibliotecă, au trecut în grabă, pentru prima oară în istoria bibliotecilor noastre, la scoaterea din biblioteca colegiului a tuturor lucrărilor cu caracter revoluționar.

Comisia, alcătuită la 10 ianuarie 1850, a revizuit întregul fond al bibliotecii naționale „osebind“, după porunca domnească, toate lucrările cu conținut revoluționar, care au fost, fără îndoială, distruse ulterior. Acest fapt ni-l atestă și Catalogul de lipsa cărților Franceze și Romîne (din biblioteca Colegiul Sf. Sava¹⁴⁾) redactat de noul

bibliotecar A. Pretorian la 4 noiembrie 1852. Catalogul inserează la pagina 4, la rubrica „Politique“, nr. 196 și lucrarea lui Marat **Les chaînes de l'esclavage** (Lanțurile sclaviei).

În dorința de a aduce o modestă contribuție la cunoașterea preocupărilor spirituale ale generației de la 1848, am evocat drumul unei celebre lucrări revoluționare, care, intrată în patrimoniul bibliotecii naționale prin donația lui Stavrache Niculescu, a circulat, în rîndul cărturarilor progresiști, răspîndind marea idee a necesității revoluției populare pentru sfărîmarea puterii celor avuți.

¹³⁾ Autoritățile vremii au descoperit lucrarea lui Marat la C. D. Aricescu, probabil, în urma unui control la Mănăstirea Snagov, unde acesta a fost surghiunit.

¹⁴⁾ Arhivele Statului Arh. M. Instrucțiunii (T. Rominească) Arhiva nr. 2591/1849, f. 408 r.

Ș T I R I

● La Moscova a avut loc o consfătuire-seminar a lucrătorilor bibliotecilor de la Institutele științifice agricole, stațiuni experimentale, institute de învățămînt, precum și Academile agricole ale Republicilor Unionale. La consfătuire au fost înscrise mai multe referate printre care „Activitatea bibliografică și informativă a Bibliotecii științifice și coordonarea ei“, „Coordonarea muncii de completare cu cărți străine și a schimbului de cărți străine“, „Activitatea bibliotecilor instituțiilor științifice ale Academiei agricole „V. I. Lenin“ în lumina Hotărîrilor Congresului XXI-lea al P.C.U.S.“.

Pe marginea referatelor au avut loc discuții la care au participat 22 de persoane. Ele au arătat sarcinile importante și de răspundere care stau în fața bibliotecilor în cadrul planului septenal și au insistat asupra faptului că activitatea lor trebuie să fie strîns legată de planurile actuale și de perspectivă ale instituțiilor științifice.

S-a hotărît ca Biblioteca științifică centrală agricolă să întocmească un plan colectiv pe o perioadă de 7 ani pentru toate bibliotecile.

S-a hotărît de asemenea întocmirea unui catalog colectiv al traducerilor și al lucrărilor bibliografice cu tematică agricolă, ceea ce va contribui la înlăturarea paralelismului și la îmbunătățirea calității lucrărilor bibliografice. Începînd din anul 1960 biblioteca centrală agricolă va face o catalogare centralizată a cărților și articolelor străine, precum și a celor articole de specialitate care nu sînt fișate de Camera Unională a Cărții. Participanții la consfătuire au avut după aceea un seminar asupra diferitelor probleme de specialitate.

● Cu prilejul celei de a 200-a aniversări a nașterii lui Fr. Schiller, Biblioteca universitară din Jena a organizat la 10 noiembrie a.c. o expoziție în clădirea sălilor de lectură. Ea cuprinde edițiile princeps ale dramelor lui Schiller în limba germană și în limbi străine, existente în bibliotecă.

Bibliotecarul și brigada științifică

Brigada științifică s-a impus în ultima vreme ca una din formele cele mai atractive și instructive în educarea ateist-științifică a oamenilor muncii de la orașe, dar mai ales de la sate. Varietatea problemelor dezbătute de brigadă, faptul, că se dau răspunsuri pe loc oricăror întrebări ce i se pun, au făcut ca brigăzile științifice să fie întimpinate în satele regiunii noastre cu mult interes, sălile în care au loc discuțiile devenind pretutindeni neîncăpătoare.

Iată ce a determinat Comitetul Executiv al Sfatului popular regional Pitești să prevadă în perioada de iarnă organizarea în fiecare raion a cel puțin două brigăzi științifice care să se deplaseze la sate cel puțin de două ori pe lună, sugerind totodată înființarea de asemenea brigăzi în comunele unde există cadre de specialitate necesare.

Aceste rânduri nu-și propun să dezbăte problema activității brigăzilor științifice, ci să atragă doar atenția asupra unei cărți în stare să ajute ca munca brigăzilor științifice să fie mai completă și utilă. Fără îndoială, din discuția cu profesorul de naturale sau de fizică, de română sau istorie, cu inginerul agronom sau medicul din brigadă, sătenii rămân cu multe învățăminte. Totuși, nu tot ceea ce se dezbate în brigada științifică este reținut de participanți, unii dintre aceștia rămânând cu foarte puțin. Eventuala completare prin lectură a celor auzite la discuția cu brigada științifică, ar fi lucrul cel mai indicat.

Cum se poate asigura aceasta?

În primul rând, socotesc că nu ar trebui să existe brigadă științifică din componența căreia să nu facă parte și un bibliotecar bine documentat. La raion, acesta

trebuie să fie bibliotecarul principal de la biblioteca raională. În regiunea noastră, tov. Silviu Voinescu, bibliotecar principal al bibliotecii raionale Topoloveni, s-a deplasat de mai multe ori cu o brigadă științifică, în cadrul căreia a avut misiunea de a arăta participanților la întâlnire în ce cărți pot găsi mai pe larg lămurirea completă a problemelor ridicate de ei.

Pentru aceasta, tov. Silviu Voinescu a prezentat pe scurt conținutul cărților respective, indicând și locul unde se găsesc, fie la biblioteca din comună, fie la biblioteca raională. Dar pentru că aceasta din urmă era totuși prea departe, bibliotecarul Silviu Voinescu a avut grijă să aducă la întâlnire un număr de cărți al căror conținut era legat de problemele dezbătute. Prin biblioteca comunală sau sătească, el a împrumutat pe loc cărțile respective. Brigada științifică a făcut în felul acesta o muncă de propagandă științifică completă.

Iată de ce cred că în componența fiecărei brigăzi științifice organizate la raion sau în comună, trebuie să existe și un bibliotecar. Acesta va trebui să fie bine documentat asupra problemelor care se discută, asupra cărților legate de temele respective și pe care trebuie să le recomande, asupra cărților care există în comună sau la biblioteca raională. Biblioteca trebuie să folosească prilejul deplasării cu brigada științifică pentru a stimula activitatea bibliotecilor din comune în direcția propagandei ateist-științifice.

M. GHIHERNEA
directorul bibliotecii regionale
Pitești

15 ani de la moartea lui Romain Rolland

S-au împlinit anul acesta, la 30 decembrie, cincisprezece ani de la moartea marelui scriitor umanist Romain Rolland, una din cele mai reprezentative figuri ale literaturii europene din secolul XX. Insetare și căutare neobosită a adevărului, dragoste nețărmurită față de oameni și viață, intransigență și pasiune în apărarea omului exploatat de nedreapta orînduire burgheză, — iată cîteva din trăsăturile sale morale și pe care operele sale le-au reflectat cu prisosință.

Fecior al notarului din Clamecy, Romain Rolland a văzut lumina zilei la 29 ianuarie 1866. De la maică-sa moștenește înclinarea către muzică, pe care o și studiază cu pasiune, împotriva voinței tatălui care-l hotărîse școlii politehnice. În anii studenției, Romain Rolland citește cu aviditate operele lui Tolstoi, Stendhal, Renan și ascultă emoționat muzica lui Beethoven și a lui Wagner. În anul 1895, își ia doctoratul la Sorbona cu lucrarea *Istoria operei în Europa, înainte de Lully și Scarlatti*. La aceeași universitate va reveni un an mai târziu, la 1896, ca profesor de istoria muzicii.

Pînă în preajma primului război mondial, Romain Rolland trăiește izolat în pasiunea sa pentru muzică și literatură. Încă din vremea anilor de studiu la „Ecole de Rome“, Romain Rolland încearcă să devină „un suflet care să aibă curajul și sinceritatea de a privi cu ochii săi, de a iubi cu inima sa, de a judeca prin rațiunea sa. Să nu fie o umbră — să fie un om“. Cu aceste cuvînte de aspră sinceritate se adresează prin scris marelui scriitor răs de la Iasnaia Poliana. Corespondența cu Lev Tolstoi, marile sale opere, îl ajută pe Romain Rolland să se desăvîrșească pe sine însuși. Incepe prin a scrie la vârsta de 23 ani un ciclu dramatic asupra Renașterii (1890—1895), care urma să cuprindă dacă ar fi fost dus pînă la capăt, — adinca umanitate a epocii. Între 1895—1896, scrie *Tragediile credinței* — un ciclu de drame idealiste. Pentru a pune la îndemîna masei, un teatru care să nu fie străin de aspirațiile și nevoile lor, Romain Rolland încearcă să creeze un **Teatru al poporului**. Fără local, fără actori, fără public, fără presă, — Rolland întemeiază o revistă, scrie manifeste și compune el însuși — între 1898—1902 un ciclu de piese **Tragedia Revoluției**, alcătuit din 14 iulie, **Danton**, **Lupii** și **Triumful Revoluției**. La premiera piesei **Danton**, vorbește Jean Jaurès. Conjurația presei burgheze și a antreprenorilor teatrului bulevardier parizian izbutește ca încercarea lui Romain Rolland de a înjgheba un teatru al poporului să sufere un eșec dureros.

Ceea ce nu-l împiedică pe scriitor să-și sfiडेze adversarii, strigînd cu curaj adevărul: „Voiți o artă a poporului? Incepeți prin a avea un popor cu spiritul liber, un popor pe care să nu-l strivească mizeria, munca fără răgaz, un popor pe care să nu-l abrutizeze toate superstițiile, toate fanatisme, un popor stăpîn pe sine și învingător în lupta ce se dă astăzi“. Refugiat dinapoia catedrei sale de Istoria Muzicii de la Sorbona, Romain Rolland își biruie, cu stoicism amărăciunea înfrîngerilor, căutîndu-și alinarea și îndemnul spre noi lupte în muzica titanilor. Sîntem în perioada cînd făurește maeștrul ciclu al vieților eroice: **Beethoven**, **Händel**, **Michel Angelo**, **Tolstoi** (1905—1911). În paginile acestor cărți, răsună sufletul izolat și fierbinte al scriitorului, care își caută mîngîierea: „Niciodată viața nu e mai mare, mai fecundă, mai fericită, ca în durere“... „Să nu se prea tînguie cei care se simt nefericiți; au de partea lor pe

oamenii care au fost cei mai mari pe această lume!“... „Există un singur eroism pe pământ, să cunoști viața și totuși s-o iubești!“

Tot în această perioadă, Romain Rolland scrie și tipărește mai întâi în revista „Cahiers de la Quinzaine“ a lui Charles Peguy și apoi la editura Ollendorf, minunatul roman în 10 volume **Jean Cristophe** — puternică analiză psihologică a societății contemporane și în care înfățișează în același timp idealul său umanist. **Jean Cristophe** este tipul revoltatului și al luptătorului ale cărui trăsături esențiale sînt: dragostea și setea de viață, puritatea morală și bunul simț al intelectualului.

Romanul **Jean Cristophe** îi aduce lui Romain Rolland două premii: al Academiei franceze, iar în 1916 Premiul Nobel pentru literatură.

Primul război mondial, îl găsește pe Romain Rolland în Elveția, retras la Ville-neuve, în cantonul Vaud. Prin scris, el luptă împotriva războiului și a intelectualilor din apus cari au trădat cultura și omnia. Articolele sale reunite în volumele **Deasupra învălmășelii** (1915), **Precursorii** (1919) și **Către popoarele asasinat** (1920) înseamnă ruptura sa „cu vechea societate, cu ordinea capitalistă și burgheză“. Izbucnirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie este salutată de Rolland cu însuflețire. El protestează prin scris împotriva hidrei mirșave a intervenționiștilor care încerca să sugrume tînăra republică sovietică, afirmîndu-și răspicat și fără șovăire „sentimentele de solidaritate internațională cu bolșevismul rusesc“.

După război, apar noile sale lucrări **Liluli**, **Clérambault**, **Pierre et Luce** și **Colas Breuginon**.

Încă din 1916, se încheagă prietenia lui Romain Rolland cu Maxim Gorki, care-i ceruse să scrie o biografie a lui Beethoven adaptată pentru copii. Corespondența lor din acei ani (1916—1917) e străbătută de fiorul marilor evenimente. „Fraților din Rusia — glăsuiește apelul semnat la 1 mai 1917 de cîțiva intelectuali francezi printre care îl întîlnim și pe Romain Rolland — trebuie să vă felicităm; mai mult: trebuie să vă mulțumim. Cucerindu-vă libertatea, nu ati lucrat numai pentru voi, ci și pentru noi toți, frații voștri din vechiul Occident“.

Din aceste zile și pînă a închis ochii, Romain Rolland a fost un sincer și devotat prieten al Uniunii Sovietice, un aprig și neobosit fruntaș al luptei antifasciste, denunțînd cu vigoare și curaj încă din 1927 pregătirea agresiunii militare fasciste împotriva pașnicelor popoare sovietice. „Rusia Sovietică e în primejdie!“ spune el într-un apel semnat în mai 1927. În consecință se desparte de Franța „oarbă și încăpățînată“, pe care o vedea îndreptîndu-se cu pași repezi spre o perioadă de reacțiune, spre un nou război inevitabil. La 30 aprilie 1922, părăsește Parisul și se instalează în Elveția, la Villeneuve. De aici, Rolland sprijină lupta intelectualilor din toate țările, împotriva „demenței ucigașe“ a hitlerismului.

În perioada anilor 1922—1932, apare noul său ciclu de romane **Inimă vrăjită**, se împrietenește cu poetul indian Rabindranath Tagore, primește vizita lui Gandhi și scrie viețile lui Ramakrishna și Vivekananda precum și cartea **Mahatma Gandhi**.

De fapt, pivotul acțiunii din primul volum al ciclului **Inimă vrăjită** este „refuzul războiului“, care era în această vreme baza tuturor gîndurilor sale sociale, precum „și a prietenilor mei sovietici“.

„Refuzul războiului este baza tuturor gîndurilor mele sociale“, spune Romain Rolland în 1925—1926. Ca să descopere pe adevăratul dușman al popoarelor, el n-a așteptat ziua de 10 mai 1933 cînd hitleriștii i-au ars cărțile. Încă din anul 1924, Rolland ridică glasul împotriva fascismului italian. Împreună cu Henry Barbusse pregătește un Comitet internațional împotriva fascismului, iar în 1927 se ține la Paris, primul miting antifascist. El luptă curajos împotriva capitalismului și a uneltelor lui — fascismul și hitlerismul. — afirmîndu-și în repetate rînduri solidaritatea

sa cu U.R.S.S. De atunci, adică cu 14 ani înainte de agresiunea hitleristă împotriva U.R.S.S., Romain Rolland — după însăși mărturisirea sa — „n-a încetat de a fi tovarășul de drum al Republicii sovietice și de a lupta alături de ea“.

Intre 1928—1935, Romain Rolland desfășoară o susținută activitate publicistică, axată pe: apărarea U.R.S.S. împotriva defăimărilor din Occident, apărarea păcii internaționale, lupta contra imperialismului și colonialismului și lupta încordată împotriva fascismului. Volumul **15 ani de luptă**, apărut în editura „Rieder“ din Paris, reconstituie cu fidelitate și spirit combativ această importantă etapă din activitatea scriitorului.

„Să dăm cărțile pe față — spunea el. — În ce mă privește, dacă Uniunea Sovietică e amenințată, eu sînt de partea ei oricare ar fi dușmanii... Dacă ea ar dispărea, nu m-aș mai interesa de viitorul Europei. Ași socoti-o osîndită, din punct de vedere social, pentru veacuri întregi“.

Alarma dată de Rolland are un puternic răsunet în opinia publică franceză și internațională. Intelectuali și scriitori de valoare i se alătură: Jean Richard Bloch, Louis Aragon, Thomas Mann, Francis Jourdain și alții. Intre acțiunile de mare prestigiu, inițiate de el și sprijinite puternic de opinia publică din toate țările, cităm: eliberarea lui Dimitrov cu prilejul procesului înscenat de hitleriști în pretinsa incendiere a Reichstagului, înfierarea cancelarului Dolfuss care a bombardat cartierele muncitorești ale Vienei, Ajutorul Roșu internațional, solidaritatea cu revoluția spaniolă, stigmatizarea colonialismului Angliei și Franței, zdrobirea putschului fascist francez de la 6 februarie 1934, etc.

În 1935, Romain Rolland părăsește sihăstria de la Villeneuve și se duce în U.R.S.S. — oaspete al lui Maxim Gorki, — ca să vadă cum „se construiește, sub conducerea Partidului Comunist, o lume nouă cu un avînt eroic și ordonat“. La plecare declară: „Plec ducînd cu mine convingerea profundă (...) că singurul progres valabil al lumii este legat indisolubil de destinele Uniunii Sovietice și pe care trebuie s-o apărăm contra tuturor dușmanilor“.

În timpul ultimului război mondial, Romain Rolland a părăsit neutrala Elveție și a stat în Franța, alături de popor, a căruia luptă a susținut-o cu toate primejdiile ocupației naziste. A închis ochii într-o sîmbătă a penultimei zile din decembrie 1944, în ajunul îngenunchierii și strivirii fiarei fasciste de către glorioasa Armată Sovietică. A apucat să vadă cum cad lanțurile robiei hitleriste de pe grumajii patriei sale și ai altor popoare din Europa, cum se apropie izbăvitoare ziua victoriei.

Poporul nostru iubește și cinstește truda literară și lupta umanistă a lui Romain Rolland. El este acela care deschide drumul în literatură lui Panait Istrati, pe care-l ajută în însușirea limbii franceze, stimulîndu-l să scrie.

Din opera sa, au apărut în romînește următoarele lucrări: **Beethoven** (Editura de Stat), **Inimă vrăjîită**, două volume (Editura de Stat), **Jean Cristophe** (E.S.P.L.A.) și **Colas Breugnon** (Biblioteca pentru toți).

Bibliotecarii noștri pot organiza cu succes o seară literară — evocatoare a vieții și operei lui Romain Rolland, cu prilejul împlinirii a 15 ani de la moartea sa. După prezentarea vieții și operei scriitorului, recomandăm lectura unor fragmente din cărțile sale, aflate în biblioteca respectivă. Seara literară va putea fi întovărășită și de o expoziție în care se vor expune operele lui Romain Rolland, apărute în traducere romînească, precum și articole despre el, apărute în ziare sau reviste literare.

Zentralblatt für Bibliothekswesen (Revistă centrală de biblioteconomie), Herausgegeben von Curt Fleischhack — Horst Kunze. Veb Otto Harrassowitz. Leipzig. Jahrgang 73, Heft 2. 1959.

Primul articol intitulat **Problema literaturii minore în bibliotecile științifice** iscălit de Oskar Tyszko adâncește și lărgște conținutul unei conferințe pe această temă, ținută în cadrul unui curs pentru specializarea bibliotecarilor. Se lămurește ce se înțelege sub literatură minoră: în general tot ce este de interes public sau particular, în domeniile pur practice ale vieții sociale sau culturale; pentru bibliotecile de specialitate, tot ce nu ține de specialitatea respectivă. De obicei literatura minoră nu are nici o legătură sau nici o legătură directă cu sectorul politic, științific sau cultural.

Catalogarea și inventarierea literaturii minore în bibliotecile științifice, în care intrarea acestui fel de literatură prezintă o problemă, este în funcție de spațiu și timp și în continuă căutare de condiții optime. Unele sisteme după care se procedează sînt folosite de decenii, și întrucît o soluționare perfectă nu s-a găsit încă, chestiunile principale se discută mereu, atît în cadru național, cît și în cadru internațional. Căci, deși este vorba de literatură minoră, problema nu este de loc minoră, pentru unele biblioteci și nicidecum lipsită de actualitate.

În biblioteca „Lenin“ inventarul de cărți crește anual cu milioane. Însăși Biblioteca de Stat Germană va avea în 50 de ani șapte milioane de volume. Se procedează la eliminarea a tot ce nu este actual, ca de exemplu, literatură tehnică mai veche de 5 ani.

Urmează propuneri și îndrumări pentru catalogarea literaturii minore și pentru asigurarea unei evidențe cît mai bune.

Un alt articol de Burghard Burgemeister din Dresda intitulat **Sala cărților rare sau Muzeul cărții?** recomandă să se părăsească sistemul întrebuițat de unele biblioteci mai mari sau mai mici, care într-o sală specială expun cărțile lor mai rare sau mai prețioase cu scopul de a face cunoscute bogățiile lor. Autorul propune în schimb organizarea unor muzee ale cărții, care au în primul rînd un scop didactic și de culturalizare și se adresează unui cerc cu mult mai mare de vizitatori, fiind dovedit că numărul acestora întrece de multe ori chiar și numărul cititorilor bibliotecii respective. Organizarea acestor expoziții trebuie să se axeze pe anumite teme, ca de exemplu: istoria scrisului, istoria tiparului, istoria legăturii de cărți etc. În acest fel fiecare expoziție va prezenta un subiect bine încheșat, înlocuind o conferință sau lecție și nu se va adresa exclusiv oamenilor de știință sau de specialitate.

Un reportaj asupra **Simpozionului Bibliotecilor naționale din Europa**, ținut în septembrie 1958, sub auspiciile UNESCO redă pe scurt discuțiile precum și constatările, recomandările și rezoluțiile acestei conferințe internaționale.

Un alt reportaj se ocupă de un schimb de experiență între un grup de studenți germani de la Institutul de știință bibliotecară din Berlin care a plecat în Republica Cehoslovacă și un grup de studenți cehi, care au venit să viziteze bibliotecile din R.D.G.

Revista conține un material bogat de recenzii și prezentări de cărți apărute în toată lumea; știri și informații bibliotecare din țările socialiste și capitaliste, ca de exemplu, despre evoluția Bibliotecii de Stat germane din Berlin, despre reconstruirea și lărgirea catalogului bibliotecii germane din Lipsca și discoteca acestei biblioteci; despre istoricul Bibliotecii Academiei R.P.R. din București.

Revista se termină cu o listă de cărți noi, apărute în toată lumea.

ЦЕНКО ЦВЕТАНОВ БЪЛГАРСКА БИБЛИОГРАФИЯ [Bibliografia bulgară]
СОФИЯ, Аържавно издателство «Наука и искусство» 1957, 182 pagini.

Lucrarea lui Tenko Tvetanov este destinată a servi drept manual pentru uzul studenților Institutului de bibliotecari, fiind totodată un ghid prețios pentru toți cei care lucrează în domeniul răspîndirii cărții și se interesează de problemele bibliografiei bulgare.

Primul capitol face un scurt istoric al cărții manuscris, menționînd apoi primele încercări bibliografice care își găsesc izvorul în lupta religiei împotriva literaturii apocrife.

Capitolul următor face cunoscută cititorului situația bibliografiei cărții vechi din veacul al XIX-lea pînă în anul 1918. După informațiile privind apariția și dezvoltarea tiparului, autorul arată sursele primelor date bibliografice ale cărții bulgare, menționînd aportul lui Ivan Vasile Șopov, căruia îi revine meritul de a întocmi și publica primele liste bibliografice ale cărților în limba bulgară. În continuare, Tvetanov se ocupă de bibliografia informativă, ale cărei începuturi datează din anii 1860—1870 și de bibliografia critică. Lucrările cunoscutului scriitor bulgar Liuben Karaveliov, între care menționăm **Bibliografia literaturii bulgare contemporane** apărută în anul 1861, ca și ale lui Constantin Irecek sînt socotite a fi pus bazele acestui gen de bibliografie.

Capitolul 3 este dedicat bibliografiei bulgare între cele două războaie.

Dezbătînd această perioadă, Tvetanov scoate în evidență rolul lui Al. Teodorov-Balan, teoretician și istoriograf, care a pus bibliografia bulgară pe baze științifice, ca și a bibliografilor Jordan Ivanov și Valeri Pogorolev.

Un impuls în această direcție a avut legea depozitului legal promulgată la 25 februarie 1897 prin care bibliotecile populare din Sofia și Plovdiv se bucurau de primirea unui exemplar gratuit din toate publicațiile tipărite pe teritoriul Bulgariei și impunea bibliotecii din Sofia să editeze trimestrial un buletin care să însereze aceste cărți.

Analizînd în continuare situația bibliografiei bulgare în perioada 1918—9 septembrie 1944, lucrarea amintește principalele bibliografii tipărite în acest timp pentru a încheia cu trecerea în revistă asupra încercărilor făcute de bibliografii bulgari de a crea o descriere bibliografică.

Ultimul capitol descrie avîntul bibliografiei bulgare.

Prefacerile adînci petrecute în țara vecină au impus noi cerințe bibliografiei.

Un aport prețios îl aduce Institutul de bibliografie „Elin Pelin“. Deși creat în anul 1941, din cauza insuficientului ajutor primit din partea statului, institutul și-a rezumat activitatea pînă la 9 septembrie 1944 la editarea unui număr de 3 lucrări. De la această dată, institutul merită să vină în ajutorul științei și literaturii cunoaște o dezvoltare amplă. Institutul în atribuția căruia intră funcția de depozit legal, întocmirea bibliografiei bulgare de înregistrare, a bibliografiei retrospective și a bibliografiei marxist-leniniste își sporește numărul salariaților și creează noi secții. În afara buletinelui **Descrierea cărților bulgare**, institutul editează începînd din anul 1955 și un buletin bibliografic pentru presă.

Anii de după 9 septembrie 1944 marchează dezvoltarea impetuoasă a bibliografiei de recomandare. Lucrarea trece în revistă succesele dobîndite pe acest tărîm în R. P. Bulgaria. Printre lucrările mai importante tipărite amintim colecțiile „Ce să citim despre țările de democrație populară“, „Ce să citim despre Lenin“, „Cartea de literatură în ajutorul celor ce studiază istoria P.C.U.S.“, ș.a.

Lucrarea descrie în continuare activitatea neobosită a bibliografilor bulgari în domeniul editării de bibliografii speciale și personale ca și a bibliografiei informative.

VĂ RECOMANDĂM

LITERATURĂ

CONSTRUIREA SOCIALISMULUI ÎN ȚĂRILE DE DEMOCRAȚIE POPULARĂ

MIHEEV, V. I.: Un salt în viitor (Relatare despre construirea socialismului în China populară) Buc. Editura politică, 1959, 111 p., lei 2.

Cartea lui V. I. Miheev relatează despre experiența Chinei populare în construirea socialismului.

Pornind de la uriașele transformări care au loc în întreaga Chină, devenită astăzi un uriaș șantier, autorul se ocupă de modul în care a fost înfăptuită linia generală a Partidului Comunist Chinez în anii care au trecut, examinând o serie de particularități ale perioadei de trecere, legate și ele de condițiile naționale ale Chinei.

Oprindu-se asupra succesorilor dobândiți în industrializarea socialistă, Miheev înfățișează planul de industrializare stabilit de Partidul Comunist Chinez, ritmul înalt de creștere a producției industriale, primele roade ale industrializării și sarcinile celui de al doilea plan cincinal.

Urmează apoi un capitol consacrat transformării socialiste a agriculturii. Se arată cum politica Partidului Comunist Chinez la sate a învins. Iată de ce, pe baza succesorilor dobândiți Partidul Comunist a putut trasa o nouă sarcină: dezvoltând într-un ritm mai rapid industria, să se dezvolte concomitent, în ritm rapid, și agricultura.

Bilanțul general al celor 9 ani ai perioadei de trecere este încheiat cu o privire de ansamblu asupra transformării socialiste a industriei capitaliste.

Ultimul capitol înfățișează linia Partidului Comunist Chinez în construirea socialismului în perioada actuală.

BARBU, EUGEN: Șoseaua Nordului. Roman. Buc., ESPLA, 1959, 600 p., lei 11,80.

Inchinat celei de a 15 aniversări a eliberării patriei noastre, romanul lui Eugen Barbu este direct legat de lupta comuniștilor care au pregătit și au participat la insurecția armată din august 1944.

Acțiunea romanului se deschide în anii de după singeroasa reprimare a grevei ceferiștilor. Eliberat din închisoare unde ispășise o pedeapsă de 5 ani, deoarece participase la luptele de la Grivița, comunistul Mareș este ajutat de tovarăși să termine școala de mecanici de locomotivă și își face meseria la Piatra Olt, în inactivitate politică, conform deciziei partidului. În 1942, Mareș este rechemat de partid la activitatea revoluționară. Mobilizat și trimis pe front, dezertează și intră în ilegalitate. În timpul unei acțiuni pe care o execută este arestat, torturat în mod bestial și condamnat la moarte. Reușește să evadeze chiar în clipa execuției și își continuă munca ilegală, adăpostit în locuința studentului comunist Niculescu. Urmează câteva episoade care ne descriu diferite acțiuni ale grupului comunist din care face parte — sub conducerea comunistului Dumitrana — având drept scop procurarea de armament în vederea insurecției armate împotriva hitleriștilor și a fasciștilor români. Ziua de 23 August 1944, îl găsește pe eroul nostru, încadrat într-un detașament muncitoresc numeros, care în colaborare cu armata apără Șoseaua Nordului împotriva trupelor germane, care voiau să intre în București. În această luptă, Niculescu își dă viața pentru a împiedica înaintarea trupelor hitleriste.

MAZILU, TEODOR: Bariera. Roman. Coperta de Gh. Topan, Buc., Editura tineretului, 1959, 244 p., lei 8,30.

Bariera este un roman care reconstituie viața unui cartier muncitoresc bucureștean,

în preajma eliberării. Zugrăvind viața muncitorilor, autorul ne arată că aci viața nu curge monoton. Cei ce fac ca, subteran, viața să se desfășoare tumultuos, sînt comuniștii și uteciștii, care, în aceste zile ale războiului duc o luptă îndrăzită împotriva armatelor antonesciene și hitleriste. Pentru Vițu, fiica sa Rădița și Treișpemii, nopțile nu sînt momente de liniște și odihnă ci sînt folosite pentru împrăștierea de manifeste care vestesc cartierului că partidul există și luptă. O dată cu apropierea Armatei Sovietice, acțiunile comuniste se intensifică : un cazan sub presiune sare în aer, producția pentru nemți este oprită. Pentru reușita unei acțiuni încredințate de partid — transportarea unui camion cu arme unui grup de luptători comuniști — Vițu își dă viața.

LEONOV, LEONID : Skutarevski. Roman
Traducere de Aurel Lambrino și Ada Steinberg. Coperta : P. Vulcănescu.
[Cu o introducere] Drumul spre ocean a lui Skutarevski. [de] Victor Vințu.
Buc. ESPLA — Cartea Rusă, 1959, 492 p., lei 9,50.

Savant de renume mondial, Skutarevski, lucrează pentru Puterea Sovietică în cadrul Institutului de fizică ce i-a fost pus special la dispoziție printr-o hotărîre a lui Lenin. Absorbit de muncă și apolitic, Skutarevski, absentează de la tot ce este viață socială, interpretînd fals realitatea luptei de clasă. El nu își dă seama că e înconjurat de dușmani, începînd cu propriul său fiu, autor al unor acte de sabotaj, pe care miopia politică a lui Skutarevski le trece cu vederea și terminînd cu cumnatul său Petrighin, inginer burghez și conducătorul unui grup de sabotori și spioni. Sosirea în cadrul Institutului a unui director adjunct, comunistul Cerimov, precum și întîlnirea savantului cu comsolista Jenia, duc în cele din urmă la ruperea lui de mediul otrăvit mic burghez. Evenimentele se precipită. În viața Institutului, desprins pînă atunci de realitatea socialistă, începe să se simtă prezența ac-

tivă a lui Cerimov. Sabotorii încearcă fără rezultat să-l „cumpere“ pe Skutarevski. Experiența sa științifică nu dă încă rezultatele dorite. Dar bătrînul savant începe să înțeleagă în sfîrșit, adevăratul sens al vieții — care nu poate fi conceput în afara luptei pentru orînduirea fără clase.

STELMAH, M. : Prețul singelui. Roman. În romînește de Nicolai Teicu și Mihai Cardaș. Coperta și ilustrațiile de N. Popescu. [Cu un] cuvînt înainte [de] Paul Diaconescu. Buc., ESPLA — Cartea rusă, 1959, 336 p., lei 7,70.

Prețul singelui este un poem în proză al satului ucrainean în momentul de grea cumpănă, care face să coincidă sfîrșitul războiului civil cu împrăștierea țaranilor.

Începutul acțiunii romanului ne introduce în adunarea sărăcimii dintr-unul din satele Podoliei, care a hotărît împărțirea pămîntului chiaburilor după confiscarea moșiilor boierești. Dușmanii ucid pe Vasil Piciprogora, unul din luptătorii pentru o viață nouă, cu gîndul să înfricoșeze pe țaranii muncitori în acțiunea lor.

La Kamenet-Podolsk se mai află reședința „atamanului“ Petliura, care tot mai nădăjduia în minunile intervenției străine sau a unei contrarevoluții posibile. Deși conducătorii sînt în derută, cete de bandiți continuă să terorizeze satele Podoliei. Chiaburimea deposedată își caută în bandiți, aliații ei firești. Sub gloanțele bandiților cad luptători comuniști, dar și mulți alți oameni ca și copii. În fața odioșilor criminali se ridică însă oamenii revoluției și ai societății viitoare ca Miroșnicenko, Gorețvit ș.a., care cu prețul singelui lor vor alunga bandele petliuriste. Exemplul comunistilor îi va schimba pe mulți dintre cei șovăielnici, care se alătură comunistilor pentru triumful cauzei revoluției. Țărănimea muncitoare devine în sfîrșit stăpînă pe ogorul ei.